

جهان صنعت

پنجشنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ ■ ۳ محرم ۱۴۴۷ ■ ۱۸ ژوئن ۲۰۲۶

سال بیست و سوم ■ شماره ۶۱۰۶ ■ ۸ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

از شجاعت وزیر صمت تا برچیده شدن بساط دلالی خودرو

ماجرای یک مجوز

در نشست اعضای اتاق بازرگانی ایران با قالیباف بررسی شد

راه‌های تعمیق روابط تهران - پکن

همکاری پایدار اقتصادی ایران و چین

نشست همفکری نماینده ویژه در امور چین با اتاق بازرگانی

خرداد ۱۴۰۵

علی صوفی در گفت‌وگو با «جهان صنعت»

چاره‌ای جز گشایش سیاسی و آشتی ملی نیست

وزیر تعاون دولت اصلاحات گفته: «ما باید با به‌کارگیری تمامی منابع تحت اختیار رهبری همچون بنیاد مستضعفان و نهادهای مشابه به‌عنوان پشتوانه دولت، زمینه ایجاد گشایش‌هایی را فراهم کنیم که مردم آثار آن را روی سرفه‌های خود ببینند.»

علی صوفی با تأکید بر ضرورت حرکت به‌سوی «عدالت اجتماعی» و رجحان این راهبرد نسبت به راهبردهای توسعه‌محور گفت: «امروز در شرایطی که قیمت‌ها کاملاً رها شده، کماکان برخی از آژانس‌های قیمت‌ها سخن می‌گویند و این فکر که در توسعه مردم ابزار هستند، در بخش‌هایی از نیروهای سیاسی وجود دارد. حال آنکه ما بیش از آنکه به این شیوه‌های توسعه‌یاز داشته باشیم، نیازمند عدالت اجتماعی هستیم.»

۲

سرمقاله

سیاست‌های اقتصادی فقر آفرین دولت

غلامرضا کیامهر

طنز تلخ زندگی و وضعیت معیشتی اکثریت قریب به‌اتفاق مردم در زیر بار گرانی‌ها و هزینه‌های کمرشکن زندگی مصلحت‌بیت معروف سعدی شیرازی است که می‌فرماید: بر احوال آن مرد

باید گریست/ که دخلش بود نوزده خرج بیست. هرچند که ناترازی دخل و خرج امروز مردم ایران از نگرانی حضرت

سعدی هم فراتر رفته و فاصله دخل و خرج مردم به محدود ۱۹ دخل و ۵۰، ۶۰ خرج و حتی فراتر از آن رسیده است که ادامه

حیات در چنین وضعیتی بیشتر به معجزه شباهت دارد. علاوه بر تحریم‌های طولانی‌مدت اقتصادی که منجر به محرومیت

ایران از بخش مهمی از درآمدهای ارزی خود شده است یک عامل تأثیرگذار دیگر در ایجاد وضعیت اقتصادی بسیار اسفبار

امروزی در کشور ما کاهش بی‌سابقه ارزش پول ملی ما در برابر دلار و دیگر ارزهای خارجی است که می‌توان از آن به‌عنوان

یک قاعده اقتصادی یاد کرد.

ادامه در همین صفحه

یادداشت

رفع تحریم فروش نفت و اثر آن بر اقتصاد

عباس وفادار*

در روزهای اخیر گزارش‌هایی منتشر شده که از احتمال توافقی

میان ایران و آمریکا خبر می‌دهد؛ توافقی که بنابر برخی روایت‌ها

می‌تواند محدودیت‌های فروش نفت ایران را به‌میزان قابل‌توجهی کاهش دهد یا حتی از میان

بردارد. اگر چنین سناریویی تحقق پیدا کند، پرسش مهم این است که اقتصاد ایران تا چه اندازه دگرگون خواهد شد و

آیا این تحول می‌تواند آغازگر یک دوره جدید از رشد و رفاه اقتصادی باشد؟ و آشکارترین پیامد چنین توافقی،

افزایش درآمدهای ارزی کشور خواهد بود. ایران در سال‌های تحریم هرگز به طور کامل از بازار نفت حذف نشد اما برای

فروش نفت ناچار بود تخفیف‌های سنگین ارائه دهد، از واسطه‌های متعدد استفاده کند و برای انتقال درآمدهای

حاصل از صادرات با محدودیت‌های جدی روبه‌رو باشد.

ادامه در همین صفحه

سکون راهبردی

تنها ۱۲ هفته پس از انتشار راهبرد امنیت ملی جدید آمریکا دولت ترامپ سومین جنگ خلیج فارس را آغاز کرد. این اقدام در شرایطی رخ داد که پس از ۷ اکتبر آمریکا بخش قابل‌توجهی از توان نظامی منابع مالی و توجه سیاسی خود را به‌خاورمیانه منتقل کرده بود. طبق گزارش که در این خصوص مجله فارن افرز منتشر کرده برخی از حامیان دولت ترامپ استدلال می‌کنند...

باز آرای بورس

روز چهارشنبه در آخرین روز معاملاتی هفته بازار سرمایه روند متعادلی را همراه با رشد دوباره نماگر شاخص کل پشت‌سر گذاشت. معاملات روز گذشته در ابتدا با شدت گرفتن عرضه‌ها آغاز و حتی نماگر شاخص کل برای لحظاتی وارد بازه منفی شده اما در ادامه با غلبه دوباره خریداران وارد فاز مثبت شد به‌طوری که در پایان بازار، بیش از ۵۵ درصد از نمادها در بازه مثبت به کار خود پایان دادند.

آرامش پایدار یا تنفس موقت

بازار ارز ایران باردیگر در نقطه‌ای ایستاده که بیش از هر زمان دیگری به‌سیاست خارجی گره خورده است. اعلام توافق اخیر میان تهران و واشنگتن و انتشار اخبار مربوط به کاهش محدودیت‌های صادرات نفت، دسترسی احتمالی به منابع ارزی و کاهش تنش‌های ژئوپلیتیکی نگاه‌ها را دوباره به‌اینده نرخ ارز معطوف کرده است.

پرسش روز

آرزوهای ما و واقعیت‌های چین

یکم- رویا فروشی به فعالان اقتصادی و علاقه‌مندان به مسائل توسعه و اقتصاد سیاسی بیش از یک دهه است که عمر دارد. رویا فروشی به این دلیل ممکن شده که در بازار هم تقاضا وجود دارد. بیشترین تقاضا برای خرید رویاهای چینی از سوی واردکنندگان پیدا و پنهانی است ...

ادامه در صفحه ۲

نقدروز

لانچر و رفاه

محمد عرب‌محمدی - این روزها جامعه ایرانی در کلبت خود تجربه تازه‌ای از نظر تعامل دگرگون‌شونده‌های دست‌کم در ذهن مدیران و گردانندگان نهادهای نهادی حاکمیتی و نیز سیاستمداران با توده‌های محروم را به چشم می‌بیند. مدیران ارشد جامعه دریافته‌اند هوادارسازی مردم ایران‌زمین به حاکمیت به ادبیات سیاسی مورد نیاز و علاقه‌مندسازی و نیز کشاندن شهروندان به دایره خودی نیاز به ادبیات تازه دارد. محمدباقر قالیباف ریاست مجلس قانونگذاری، رییس هیات مذاکره‌کننده با

ادامه سرمقاله

سیاست‌های اقتصادی فقر آفرین دولت

کاهش مستمر ارزش و قدرت خرید پول ملی طی سال‌های گذشته به‌مثابه سم بسیار مهلکی است برای اقتصاد به‌شدت ارزمحور و تجارت‌محور ما که آثار زیانبار خود را در همه عرصه‌های زندگی و معیشت مردم به‌وضوح نشان داده و شرایط جنگی یک‌سال گذشته هم سنگینی بار آن را بر گرده مردم و کسب‌وکارها بیشتر و بیشتر کرده است. یک دلیل کاهش بی‌وقفه ارزش پول ملی ما را باید در سیاست‌های پولی و بانکی و غول‌آسا و بسیار پرهزینه‌بودن تشکیلات دیوانسالاری دولت‌های گذشته و دولت حاضر جست‌وجو

ادامه یادداشت

رفع تحریم فروش نفت و اثر آن بر اقتصاد

رفع این موانع به‌معنای آن است که دولت می‌تواند نفت خود را با قیمت نزدیک‌تر به‌نرخ‌های جهانی بفروشد و درآمد آن را نیز با سهولت بیشتری دریافت کند.

ورود منابع ارزی تازه به اقتصاد در کوتاه‌مدت می‌تواند اثرات ملموسی بر زندگی مردم داشته باشد. بازار ارز احتمالاً نخستین بخشی خواهد بود که به این تحول واکنش نشان می‌دهد. افزایش عرضه ارز و کاهش نگرانی فعالان اقتصادی از کمبود منابع ارزی می‌تواند به ثبات بیشتر نرخ ارز منجر شود. در نتیجه بخشی از فشار تورمی که طی سال‌های گذشته از ناحیه جهش‌های ارزی به اقتصاد تحمیل شده است، کاهش خواهد یافت

می‌تواند نشان‌دهنده ذهنیت دست‌کم بخشی از تکنوکرات‌های معتدل نظامی کشور باشد که به‌واقعیت‌های زندگی سخت و دردناک ایرانیان پی برده‌اند.

اگر این عبارت را در کنار نتایج یک نظرسنجی ارائه‌شده از سوی وزارت کشور قراردهیم که در آن آمده است ۶۰ درصد پرسش‌شوندگان ایران گفته‌اند تاب‌آوری اقتصادی خود را از دست داده‌اند و ۷۰ درصد نیز بر ضرورت اصلاحات تأکید کرده‌اند می‌توانیم دلیل تغییر ذهنیت سیاستمداری مثل قالیباف را بفهمیم. واقعیت نیز این است که جنگ نظامی یک‌سال گذشته ضمن اینکه آسیب‌های اقتصادی ویرانگری

آمریکا و همچنین نفر ویژه برای تشدید و تنظیم راهبرد شراکت با چین که با این عناوین سیاستمدار تراز یک به‌حساب می‌آید در این‌باره نکته تازه‌ای را بر زبان رانده است. او در دیدار با بازرگانان ایرانی گفته است «امروز باید سنگر را از بچه‌های پای لانچر تحویل بگیریم، بایستیم و این مردم را از زیر فشار اقتصادی دریابوریم. بایستیم زندگی مردم را بسازیم. نمی‌خواهم بگویم بریز و بپاش انجام دهیم بلکه یک زندگی راحت و رفاهی برای مردم فراهم کنیم. مملکت خود را بسازیم. با قدرت بسازیم. در همه بخش‌ها بسازیم.» بر زبان راندن چنین عبارتی آن‌هم از سوی یک سیاستمدار تراز نخست این روزهای جمهوری اسلامی

چه کنیم چه کنیم راه‌رو می‌شوند که بروز چنین وضعیتی در درجه اول نتیجه عدم پایداری دولت به همان میثاق نانوشته حفظ ارزش و قدرت خرید پول ملی و دست‌درازی است که همیشه دولت‌ها در کشور ما برای جبران کسری بودجه‌ها و ناترازی‌های مالی خود در جیب مردم داشته‌اند؛ دولت‌هایی که با کلی سروصدا و جاروجنجال و تبلیغات به حقوق و دستمزد شما اضافه می‌کنند و با تحمیل بار سنگین تورم دولت‌ساخته بی‌سروصدا چندین واحد از جیب مردم برمی‌دارند.

خلاصه کلام آنکه در جریان سه جنگی که در سال اخیر توسط آمریکا و قدرت نیابتی آن اسرائیل در منطقه خاورمیانه در کمال ناچوانمردی بر کشور ما تحمیل شده

بهره‌وری پایین، فرسودگی زیرساخت‌ها، ناکارآمدی نظام بانکی، بی‌ثباتی مقررات، ضعف سرمایه‌گذاری و محدودیت‌های فضای کسب‌وکار مسائلی هستند که حتی با افزایش درآمدهای نفتی نیز به‌طور خودکار برطرف نمی‌شوند.

تجربه تاریخی نیز این واقعیت را تأیید می‌کند. پس از توافق برجام در سال ۱۳۹۴، اقتصاد ایران رشد قابل‌توجهی را تجربه کرد و صادرات نفت به سرعت افزایش یافت. با این حال بخش مهمی از آن رشد، ناشی از بازگشت ظرفیت‌های از دست‌رفته نفتی بود و به یک روند پایدار و بلندمدت تبدیل نشد. به بیان دیگر درآمد نفت می‌تواند موتور اقتصاد را روشن کند اما تضمین‌کننده ادامه حرکت آن نیست.

بر اقتصاد کلان داشته است به رشد فقر و تهیدستی مردم ایران منجر شده است. میلیون‌ها شغل در این مدت نیست شده و شمار قابل‌اعتنایی از شاغلان نیز با تثبیت مزدها یا تعدیل روبرو شده‌اند. نرخ تورم بیش از ۵۰ درصدی از سال ۱۳۹۷ تا امروز همه قدرت خرید شهروندان را نابود کرده و بنیه مالی و نقطه مقاومت آنها را درهم شکسته است. قالیباف به‌درستی می‌گوید باید سنگرها را از لانچرها به‌مثابه ابزار شناخته‌شده جنگ خالی کرد و به فکر رفاه مردم بود. قالیباف با همین ذهنیت دگرگون شده است که به سوییس می‌رود تا با معاون اول دونالد ترامپ مفاد تفاهنامه را مهر تأیید بزند.

مردم ایران از هر گروه و قوم و قبیله در تحمل مصائب رنج‌ها و مشکلات ناشی از این جنگ‌ها فداکاری‌های بزرگی از خود نشان دادند و نیروهای مسلح شجاع و سرافراز ما هم با شجاعت‌ها و جانفشانی‌های بی‌بدیل خود در برابر متجاوزان و محاربه‌ها و میهن برای نخستین‌بار بعد از جنگ جهانی دوم و جنگ‌های خونین ویتنام توانستند هیمنه ابرقدرتی آمریکا را در انتظار مردم جهان درهم بشکنند که این افتخاری تاریخی برای نیروهای مسلح ماست اما در کمال تأسف دولت حاضر با وجود حسن‌نیت تلاش‌ها و صداقت شخص رییس‌جمهور در کاهش آلام و مشکلات معیشتی مردم تیم همکاران اجرایی و برنامه‌ریزی بسیار ضعیف ناهماهنگ و

با وجود این شاید بزرگ‌ترین دستاورد احتمالی توافق نه در فروش بیشتر نفت بلکه در کاهش ریسک اقتصادی کشور نهفته باشد. سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بیش از هر چیز به ثبات نیاز دارند. اگر توافقی شکل بگیرد که چشم‌انداز روابط اقتصادی ایران با جهان را قابل پیش‌بینی‌تر کند، سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی، صنعتی، انرژی، حمل‌ونقل و فناوری افزایش خواهد یافت. این سرمایه‌گذاری‌ها هستند که در نهایت اشتغال پایدار ایجاد می‌کنند و ظرفیت تولید کشور را بالا می‌برند. بنابراین اگر فرض کنیم ایران بتواند آزادانه نفت بفروشد، اقتصاد کشور به احتمال زیاد در کوتاه‌مدت با رشد بیشتر، ثبات ارزی بالاتر و فشار تورمی کمتر مواجه خواهد شد اما اینکه این فرصت به یک تحول

سازمان آگهی شهرستان‌ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می‌پذیرد

www.jahanesanat.ir

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۸۸۹۱۷۷۴۶-۷

جهان صنعت

ادامه پرسی روز

آرزوهای ما و واقعیت‌های چین

... که به‌ویژه از سال ۱۳۹۷ با دادن ریال به بانک مرکزی توانست‌اند دلارهایی که در زندان چینی‌ها بود را به تصرف درآورده و همه نوع کالا از اسباب‌بازی تا اتومبیل و تجهیزات مهم را وارد کشور کرده و سود هنگفتی به‌جیب بزنند.

دوم - چه شده است بر کرسی خشم نشسته و یک‌سره به داستان ایرانی‌ها و چینی‌ها گیر داده‌ای؟ مگر چین چه بدی کرده است که توسعه مناسبات با چین را نکوهش می‌کنی؟ مگر جز این است که در این سال‌های سخت چین تحریم آمریکا برای صادرات نفت ایران را شکست و با خرید نفت ایران کشور را از بی‌ارزی کامل رها کرد؟

سوم - حالا چه شده است شما نیز به صف چینی‌دوستان پیدا و پنهان پیوسته و از رمز و رازهای پوشیده و پنهان رهبران حزب کمونیست چین غفلت می‌کنی؟ نمی‌دانم چه می‌گویی؟ کدام غفلت؟ آیا چین را شریک راهبردی ایران نمی‌دانی؟ واقعیت تلخ این است که رهبران چین از ایران به‌عنوان محلی برای پیمانکاری استفاده کرده و به ایران سرمایه مناسب وارد نکرده‌اند. چینی‌ها در مجادله ایران و امارات بر سر جزیره‌های سه‌گانه در صف ایران نایستادند؟ چینی‌ها با وجود درک کامل از نیازهای ایران حاضر شده و نمی‌شوند در ایران سرمایه‌گذاری کنند. چرا چین در پاکستان سرمایه‌گذاری زیربنایی برای ساخت بندر گوادر را انجام داد اما به سوی بندر چابهار ایران نیامد؟

چهارم - اینها همه جواب دارد. بله می‌دانم جواش این است که برخی سیاستمداران چینی‌ها را فراری دادند. همان سیاستمدارانی که در ساختار سخت قدرت در جمهوری اسلامی جای ندارند.

خبر

علی صالحی، دادستان تهران تشریح کرد

جزئیات یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های زمین‌خواری کشور

میزان - دادستان تهران در تشریح جزئیات یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های زمین‌خواری کشور گفت که «پرونده یکی از پیچیده‌ترین پرونده‌های زمین‌خواری در تهران و مرتبط با اراضی رها شده در پلاک ثبتی ۱۱۶ تهران در منطقه فرحزاد است که در دره فرحزاد شرقی(ساده‌آباد فعلی) واقع شده که قبل از انقلاب اسلامی افزایش یافته است.» علی صالحی گفت: «متمم ردیف اول این پرونده فردی حرفه‌ای در زمین‌خواری و فروش مال غیر است و اقدامات مجرمانه او تاکنون منشا چند پرونده در مراجع قضایی شده است.» دادستان تهران ادامه داد: «این فرد در اواخر سال ۱۳۹۸ پس از اخذ وکالتنامه جهت پیگیری وضعیت املاک رها شده متعلق به یک تبعه اروپایی مقیم خارج از کشور در منطقه فرحزاد تهران، اقدامات غیرقانونی خود را شروع کرد.» صالحی با بیان اینکه منشا زمین‌خواری متمم ردیف اول پرونده، زمینی رها شده به مساحت تقریبی یک هکتار (طبق نظر کارشناس رسمی) متعلق به یک تبعه خارجی است اضافه کرد: «تبعه مذکور در سال ۱۳۴۰ شمسی، حدود یک هکتار از اراضی تفکیک نشده یک پلاک ثبتی سه‌هزار هکتاری را در منطقه فرحزاد تهران خریداری می‌کند و بعداً از کشور خارج و در کشور خود قوت می‌کند. متعاقب آن نهاد واری وی در سال ۱۳۹۸ به واسطه یکی از اقوام ایرانی خود و با صدور وکالتنامه به نام او، پیگیری ارزش و وضعیت ملک رها شده می‌شود که این وکالتنامه توسط طرف ایرانی به شخص دیگری و طی زد و بندهایی از آن شخص به متمم ردیف اول پرونده منتقل می‌شود.» او تصریح کرد: «اصالت این وکالتنامه در دعوی مطرح‌شده در مراجع قانونی مورد تردید واقع و پس از بروز اختلاف بین متمم ردیف اول و واسطه دوم نهایتاً بالاتر شد. معیناً متمم ردیف اول که ملک مورد نظر را از طریق مصالحه با واسطه دوم به چنگ آورده بود، با سوءاستفاده از وکالتنامه نامعتبر، طی اقدامات غیرقانونی متعدد ابتدا سند بنچاق متعلق به تبعه خارجی را به نام خود ثبت کرد و سپس در صدد تصرف کلیه اراضی موجود در پلاک ثبتی فوق‌الذکر برآمده و ثبت مجرمانه خود را از طریق احداث موقوفه عملی کرد.» دادستان تهران اظهار داشت: «این زمین‌خواری حرفه‌ای با صدور اسناد متعدد و نام قانونی و انشائی خود براساس سند بنچاق یک هکتاری که ابعاد آن طبیعتاً مشخص بود؛ بیش از ۱۷ هکتار از اراضی دولتی را با تنظیم مبایعنامه به دیگران واگذار کرده بود.» صالحی ادامه داد: «مشاربه در سال ۱۳۰۰ با ارائه وقفنامه ساختگی، ضمن زد و بند با دو تن از مدیران متخلف که از هم‌مستان وی و متهمان پرونده حاضر هستند، از طریق جعل اسناد و مدارک دولتی، به نیت دست درازی به اراضی پلاک ثبتی ۱۱۶ فرحزاد اقدام به ثبت موقوفه کرده است.» دادستان تهران تصریح کرد: «توقیفنامه جعلی در سال ۱۳۸۸ تنظیم شده و متمم ردیف اول پرونده، ۱۲۰ هکتار از اراضی پلاک فوق را به‌عنوان مستثنیات وقف بنام خود سنساز کرده بود اما با توجه به تشکیل پرونده در مراجع قضایی از پیگیری نیت خود بازممانده بود؛ تا اینکه در سال ۱۴۰۰ با کمک هم‌مستان خود موقوفه را ثبت و تحت‌تعاون موقوفه خاص، شروع به واگذاری اراضی بایقمانده در ۶ دانگ پلاک ۱۱۶ و پانزده دانگ پلاک ۲۰ فقره اجزای نامه رسمی به اشخاص مختلف کرد و از طریق آن مبالغ هنگفتی کلاهبرداری کرد که با پیگیری اداره اول اوقاف و امور خیریه، شناسه موقوفه در مراجع قضایی باطل و از صدور اسناد جدید جلوگیری به عمل آمد و متعاقب آن این پرونده در دادرسی تهران تشکیل شد.» دادستان تهران با اشاره به اینکه متمم ردیف اول پرونده حدود ۲۳۵ هکتار از اراضی دولتی «این کانون زمین‌خواری غیرقانونی با زد و بند تملک کرد و خرد کرد» تاکنون «۳۳۰ فقره سند به صورت غیرقانونی یا هشتاد هکتار و به ارزش ریالی بسیار بالا کشف شده که متمم به‌صورت وکالتنامه‌ای یا اجاره اموال غیرمقول و... به غیرواگذار کرده است.» دادستان تهران گفت: «این پرونده با شکایات شادی و شکات خصوصی (خبرداران املاک و مستأجران موقوفه) علیه متمم ردیف اول و هم‌مستان وی تشکیل و پس از ختم تحقیقات اولیه، در رابطه با دو نفر از متهمان قرار جلب به دادرسی و تنظیم کیفرخواست دایر بر احراز بزهای انتسابی صادر و در رابطه با سایر متهمان، پرونده مفتوح است.»

زنگ خطر جدی در حوزه سرمایه اجتماعی

بطحائنی که پس از بیان این کلیات، به نتایج برخی پیمایش‌ها و نظرسنجی‌های رسمی که در سوسوی وزارت کشور و سایر نهادهای علمی و پژوهشی انجام شده، اشاره کرده، تأکید دارد که نتایج همگی این پیمایش‌ها نشان‌دهنده وجود یک زنگ خطر جدی برای کشور در حوزه سرمایه اجتماعی است. او با تأکید بر اینکه «سرمایه اجتماعی کشور ترکیبی از سه سطح کلان، میانی و خرد است»، گفته است: «این سرمایه ملی یک دهه گذشته روندی نزولی داشته است؛ این شاخص در سال ۱۳۹۴ معادل ۴۳/۵ و ۱۰۰ بوده و در سال ۱۴۰۴ به حدود ۳۶/۶ رسیده است. به عبارتی دیگر در یک دهه گذشته، حدود ۱۰ درصد از سرمایه اجتماعی کشور کاهش یافته است.» این مقام ارشد در وزارت کشور در تحلیل این آمار معتقد است «گرچه اعتماد مردم به کارآمدی کاهش یافته، اما در مقابل، اعتماد میان مردم، خانواده‌ها، دوستان، همسایگان و نهادهای مردمی افزایش پیدا کرده است.» او به گفته او، «شبکه‌های اجتماعی خرد به‌تدریج در حال ایفای نقش حمایتی در حوزه‌های عاطفی، مالی و اطلاعاتی هستند و بخشی از خلأهای ناشی از کاهش اعتماد در سطح کلان را جبران می‌کنند.» معاون وزیر کشور در عین حال از افزایش ۲۰ درصدی احساس تعلق اجتماعی در بازه زمانی چهارساله گذشته خبر داده اما در ادامه با استناد به برخی از دیگر یافته‌های پیمایش‌های اجتماعی کشور می‌گوید: «براساس آخرین نتایج به‌دست آمده، تنها حدود ۵۰ درصد مردم احساس عدالت و برابری دارند. معنی این عدد آن است که نزدیک به ۷۵ درصد مردم احساس می‌کنند در فضای زندگی می‌کنند که تبعیض و نابرابری در

محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور خبر داد

افزایش تولید ۵هزار مگاواتی برق خورشیدی تا پایان مردادماه

ایرنا - سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری و معاون اجرایی رئیس‌جمهور در آئین بهره‌برداری نیروگاه خورشیدی ۶ مگاواتی دول منیری ایلام گفت که «در دولت چهارم حدود ۵هزار مگاوات به ظرفیت تولید برق خورشیدی کشور افزوده شده است» و برنامه دارد که تا زمان آغاز یک مصرف برق(مرداد ماه) ۵هزار مگاوات دیگر نیز به این ظرفیت افزوده شود.» بنابر این گزارش، این نیروگاه خورشیدی با توجه به نیاز روز افزون صنایع و کشاورزی استان ایلام و همچنین لزوم ارائه خدمات پایدار به زائران اربعین حسینی و با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۸۰ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسیده است. ظرفیت تولید این نیروگاه پاک سالانه بیش از ۱هزار و ۸۰۰ مگاوات ساعت است. محمدجعفر قائم‌پناه صبح چهارشنبه ۲۳ خرداد و به منظور انجام سفری تفریحی و اردو ایلام شد بازدید از بهسازی راه حمل - ایلام - صالح‌آباد بازدید از تقاطع غیرهمسطح صالح‌آباد، افتتاح پست برق ۱۳۲ کیلوولت شهر مهران، بازدید از پایانه مرزی مهران، بازدید از طرح توسعه میادین ۱ و ۲، افتتاح نیروگاه خورشیدی همگاوآتی دول منیری، بازدید از شرکت سیمان دهلران و بازدید از شرکت پتروپالایش دهلران از برنامه‌های روز نخست سفر محمدجعفر قائم‌پناه معاون اجرایی رئیس‌جمهور به استان ایلام است.

عباس گودرزی، سخنگوی هیات‌ریسه مجلس خبر داد

زمان برگزاری انتخابات هیات‌ریسه کمیسیون‌های مجلس

خانه ملت - سخنگوی هیات‌ریسه مجلس گفت که انتخابات هیات‌ریسه کمیسیون‌های تخصصی از ۲۲ تیر آغاز می‌شود. عباس گودرزی با اشاره به زمان‌بندی برگزاری انتخابات هیات‌ریسه کمیسیون‌های تخصصی در اجلاس سه سوم مجلس دوازدهم گفت: «با توجه به پایان دوره یک‌ساله فعالیت هیات‌ریسه کمیسیون‌های تخصصی در چارچوب برنامه‌های مرتبط با آغاز اجلاس سه سوم مجلس، انتخابات هیات‌ریسه کمیسیون‌های تخصصی از ۲۲ تیرماه آغاز و تا ۵ شهریورماه به پایان خواهد رسید.» سخنگوی هیات‌ریسه مجلس گفت: «این زمان‌بندی با در نظر گرفتن پایان دوره یک‌ساله هیات‌ریسه کمیسیون‌ها و ضرورت فراهم شدن مقدمات لازم برای آغاز فعالیت کمیسیون‌ها در سال سوم اجلاس سه دومین شده است.» او تأکید کرد: «انتخابات روسا، نواب‌ریس، دبیران و سخنگویان کمیسیون‌های تخصصی مطابق برنامه زمان‌بندی مصوب و براساس مفاد این‌نامه داخلی مجلس برگزار خواهد شد.»

بررسی آمار و ارقام نگران‌کننده اقتصادی و سیاسی در گفت‌وگوی «جهان‌صنعت» با علی صوفی

چاره‌های جز گشایش سیاسی و آشتی ملی نیست

علیرضا کیانپور - سرمایه اجتماعی کشور در یک دهه گذشته چیزی در حدود ۱۰ درصد کاهش یافته است. بنابر نظرسنجی‌های صورت‌گرفته، چیزی در حدود ۶۰ درصد مردم تحمل فشار اقتصادی بیش از این ندارند، نزدیک به ۷۵ درصد مردم احساس می‌کنند در فضایی زندگی می‌کنند که تبعیض و نابرابری در آن وجود دارد. میزان رضایت اجتماعی در بازه صفر تا ۱۰۰ حدود ۲۸ درصد برآورد شده و حدود ۶۲ درصد مردم از شرایط اجتماعی رضایت ندارند. همچنین در حالی که باوجود تمامی این آمار منفی و نگران‌کننده ۸۰ درصد مردم مخالف بر هم خوردن نظم اجتماعی هستند، بنابر برخی برآوردهای مشابه، نزدیک به ۷۰ درصد از شهروندان خواهان تغییر درون نظام هستند. جالب آنکه بنابر یکی از آخرین پیمایش‌هایی که ظاهراً در خردادماه امسال انجام شده، ۷۰ درصد مردم معتقدند تغییر سیاست‌های کلان، موثرترین راه برای نجات کشور است.

تأکید بر ضرورت گفت‌وگو با مردم و شنیدن صدای آنان

آنچه تا اینجا به اختصار مورد اشاره قرار گرفت، خلاصه‌ای است از نشست مطبوعاتی بعدازظهر سه‌شنبه سیدمحمد بطحانی که در قامت رییس سازمان امور اجتماعی کشور، درخصوص سامانه کلان‌شاخص وضعیت اجتماعی و پیشرفت گزارش می‌داد و البته آنچه علی ربیعی به‌عنوان دستیار اجتماعی رییس‌جمهور در یادداشتی در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور نوشته است. بطحانی که جای‌جای صحبت‌هایش در نشست مطبوعاتی اخیر خود بر اهمیت سرمایه اجتماعی در سیاست‌گذاری کشور، تأکید کرده، در بخشی از همین صحبت‌ها از «تقویت پیوند میان مردم و ساختارها و نهادهای اجتماعی کشور» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های سخن گفته که وزیر کشور، رییس‌جمهور و سایر نهادهای بالادستی در دستور کار دارند. رییس سازمان امور اجتماعی کشور همچنین از طراحی و اجرای برنامه‌هایی ناظر بر تقویت سرمایه اجتماعی خبر داده و گفته است: «ما وظیفه خود می‌دانیم که زمینه‌های تقویت مشارکت مردم و شنیدن صدای آنان را فراهم کنیم.» او که معتقد است مسائل معیشتی، اقتصادی و محدودیت منابع علی‌الحساب چالش‌های مهم کشور است اما اصرار دارد که «بازسازی اعتماد عمومی»، گفت‌وگو با مردم، «مشارکت اجتماعی» و «شنیدن صدای مردم» اگر اهمیت بیشتری از مسائل اقتصادی نداشته باشد، باید اهمیت کمتری نیز ندارد.

زنگ خطر جدی در حوزه سرمایه اجتماعی

بطحائنی که پس از بیان این کلیات، به نتایج برخی پیمایش‌ها و نظرسنجی‌های رسمی که در سوسوی وزارت کشور و سایر نهادهای علمی و پژوهشی انجام شده، اشاره کرده، تأکید دارد که نتایج همگی این پیمایش‌ها نشان‌دهنده وجود یک زنگ خطر جدی برای کشور در حوزه سرمایه اجتماعی است. او با تأکید بر اینکه «سرمایه اجتماعی کشور ترکیبی از سه سطح کلان، میانی و خرد است»، گفته است: «این سرمایه ملی یک دهه گذشته روندی نزولی داشته است؛ این شاخص در سال ۱۳۹۴ معادل ۴۳/۵ و ۱۰۰ بوده و در سال ۱۴۰۴ به حدود ۳۶/۶ رسیده است. به عبارتی دیگر در یک دهه گذشته، حدود ۱۰ درصد از سرمایه اجتماعی کشور کاهش یافته است.» این مقام ارشد در وزارت کشور در تحلیل این آمار معتقد است «گرچه اعتماد مردم به کارآمدی کاهش یافته، اما در مقابل، اعتماد میان مردم، خانواده‌ها، دوستان، همسایگان و نهادهای مردمی افزایش پیدا کرده است.» او به گفته او، «شبکه‌های اجتماعی خرد به‌تدریج در حال ایفای نقش حمایتی در حوزه‌های عاطفی، مالی و اطلاعاتی هستند و بخشی از خلأهای ناشی از کاهش اعتماد در سطح کلان را جبران می‌کنند.» معاون وزیر کشور در عین حال از افزایش ۲۰ درصدی احساس تعلق اجتماعی در بازه زمانی چهارساله گذشته خبر داده اما در ادامه با استناد به برخی از دیگر یافته‌های پیمایش‌های اجتماعی کشور می‌گوید: «براساس آخرین نتایج به‌دست آمده، تنها حدود ۵۰ درصد مردم احساس عدالت و برابری دارند. معنی این عدد آن است که نزدیک به ۷۵ درصد مردم احساس می‌کنند در فضای زندگی می‌کنند که تبعیض و نابرابری در

هشدار بطحانی نسبت به تعمیق شکاف‌های اجتماعی

اما شاید مهم‌ترین بخش یادداشت اخیر علی ربیعی، آنجاست که او با اشاره به شکاف‌های سیاسی و اجتماعی موجود در کشور، از وجود یک «بخش سوم» در جامعه سخن گفته است؛ بخشی که به گفته او، «نه به هسته سخت تعلق دارد و نه خواهان براندازی است» و می‌تواند در تحولات آینده نقش آفرین باشد. ربیعی بر این اساس با استناد به برخی نظرسنجی‌ها نوشت: «بیش از ۶۰ درصد مردم در بعضی موارد حتی نزدیک به ۷۰ درصد، خواهان تغییر درون نظام هستند» و تأکید کرد که این بخش از جامعه را نمی‌توان نادیده گرفت. دستیار اجتماعی رییس‌جمهور نسبت به مصداق سیاسی خشنم شاخص‌های مختلف مرتبط با هشدار نسبت به یافته‌های این مسیری که «به‌جای «رویکرد محله‌محوری باید جایگزین اقدامات جزیرهای شود.» چراکه به باور او، «بهبود وضعیت اجتماعی بدون حضور و مشارکت مستقیم مردم امکان‌پذیر نیست.» این مقام ارشد در وزارت کشور گفت‌وگو و همسنگی ملی تأکید کرده و نوشته است: «آنهاهی که ادعای داشتن آرمان سرفرازی

آن وجود دارد. اینکه این احساس تا چه اندازه با واقعیت منطبق است یا نیست، موضوع دیگری است اما آنچه اهمیت دارد این است که سه‌چهارم مردم چنین احساسی دارند و تصور می‌کنند تبعیض و نابرابری بر زندگی آنان سایه افکنده است.»

مطالبه ۷۰ درصدی جامعه برای تغییر سیاست‌های کلان

آن وجود دارد. اینکه این احساس تا چه اندازه با واقعیت منطبق است یا نیست، موضوع دیگری است اما آنچه اهمیت دارد این است که سه‌چهارم مردم چنین احساسی دارند و تصور می‌کنند تبعیض و نابرابری بر زندگی آنان سایه افکنده است.»

مطالبه ۷۰ درصدی تغییر از سوسوی ایرانیان

هم‌زمان با انتشار این آمار و ارقام به‌شدت نگران‌کننده، علی ربیعی که او نیز همچون بطحانی سابقه وزارت در دولت روحانی را در کارنامه دارد و هم‌اکنون نیز به‌عنوان دستیار اجتماعی مسعود پزشکیان فعالیت می‌کند، در یادداشتی به جنبه دیگر این آمار و نتایج پیمایش‌ها اشاره کرده و با تأکید بر اینکه «تدبیر به کار خود و با بافتناری اجتماعی ادامه پیدا کند، در سال‌های آینده کشور با چه پیامدهایی مواجه خواهد شد.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري که به گفته این مقام مسوول وقتی به اهمیت آن پی خواهیم برد که آن را با وضعیت مشابه در برخی از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی مقایسه کنیم؛ چه آنکه در آن صورت درخواهیم یافت که «این میزان از افتخار به هویت ملی برای کشور ما عدد قابل توجهی است.»

توجه ویژه همه مسوولان و سیاستگذاران به این مهم شده و گفته است: «امروزه امنیت کشورها دیگر صرفاً متسکی به ابزارهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی نیست. همه کشورها، از جمله کشور ما، به این واقعیت اذعان دارند که ابعاد اجتماعی، روانی و شناختی نقش تعیین‌کننده‌ای در امنیت ملی ایفا می‌کنند و در برخی موارد حتی تأثیر آنها از قدرت نظامی نیز بیشتر است.» رییس سازمان اجتماعی وزارت کشور با اشاره به اینکه «موج پنجم پیمایش سرمایه اجتماعی در سال ۱۴۰۴ منتشر شد.» گفته است: «نتایج و پیش‌بینی‌های حاصل از آن به بهتر شدن وضعیت نداشتند.» او همچنین با تأکید بر اینکه «یکی از نقاط قوت سرمایه اجتماعی کشور احساس هویت ملی است،» می‌گوید: «پیمایش‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد حدود ۶۶ درصد مردم به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند.» آماري

«جهان صنعت» آینده نرخ ارز پس از توافق را بررسی می کند

آرامش پایدار یا تنفس موقت

رضا نیلای پور - تصویر: سید محمد حسینی

گروه اقتصادی - بازار ارز ایران باردیگر در نقطه‌ای ایستاده که بیش از هر زمان دیگری به‌سیاست خارجی گره خورده است. اعلام توافق اخیر میان تهران و واشنگتن و انتشار اخبار مربوط به کاهش محدودیت‌های صادرات نفت، دسترسی احتمالی به منابع ارزی و کاهش تنش‌های ژئوپلیتیک نگاه‌ها را دوباره به‌آینده نرخ ارز معطوف کرده است. نخستین واکنش بازار نیز قابل پیش‌بینی بود؛ کاهش انتظارات تورمی، افت تقاضای سفته‌بازانه و شکل‌گیری این تصور که شاید اقتصاد ایران وارد دوره‌ای تازه از ثبات ارز شود.

اما پرسش اصلی اینجاست که آیا توافق به‌تنهایی می‌تواند مسیر دلار را تغییر دهد؟ آیا نرخ ارز در ماه‌های آینده با کاهش پایدار مواجه خواهد شد یا بازار پس از یک دوره هیجانی دوباره به‌متغیرهای بنیادین اقتصاد باز خواهد گشت؟ پاسخ به این پرسش نیازمند بررسی همزمان سه‌متغیر کلیدی است: درآمدهای نفتی، دسترسی به منابع ارزی و انتظارات تورمی. تجربه دوده گذشته نشان داده که هیچ کدام از این عوامل به‌تنهایی تعیین‌کننده نیستند اما ترکیب آنها می‌تواند جهت حرکت بازار ارز را مشخص کند.

نفت؛ مهم‌ترین برنده توافق

مهم‌ترین اثر اقتصادی توافق اخیر افزایش صادرات نفت ایران است. براساس مفاد اولیه منتشرشده از توافق محدودیت‌های فروش نفت ایران کاهش می‌یابد و امکان صادرات رسمی نفت در مقیاس بزرگ‌تر فراهم می‌شود. گزارش‌های بین‌المللی نیز حاکی از آن است که بازار جهانی نفت از هم‌اکنون خود را برای بازگشت گسترده‌تر نفت ایران آماده می‌کند و بسیاری از تحلیلگران انتظار دارند صادرات ایران طی ماه‌های آینده افزایش یابد.

اقتصاد ایران در شرایط تحریمی سال‌های اخیر بخش قابل‌توجهی از درآمدهای ارزی خود را از دست داده است. هرچند صادرات نفت هرگز به‌صفر نرسید اما هزینه فروش، تخفیف‌های سنگین و محدودیت‌های نقل‌وانتقال مالی باعث شد بخش بزرگی از درآمدهای نفت کشور محقق نشود.

اکنون در صورت اجرای کامل توافق سه‌تحول می‌تواند رخ دهد:

نخست افزایش حجم صادرات نفت، دوم کاهش هزینه‌های دور زدن تحریم‌ها و سوم تسهیل بازگشت ارز حاصل از صادرات.

ترکیب این سه‌عامل می‌تواند عرضه ارز در اقتصاد ایران را به‌شکل محسوسی افزایش دهد. این موضوع از منظر بازار ارز اهمیت حیاتی دارد زیرا طی سال‌های گذشته مهم‌ترین عامل فشار بر نرخ دلار محدودیت عرضه ارز بوده است.

انتظارات؛ متغیری که گاهی از نفت مهم‌تر است

بازار ارز ایران تنها تابع عرضه و تقاضای واقعی نیست. بخش بزرگی از نوسانات دلار از مسیر انتظارات شکل می‌گیرد. در روزهای پس از اعلام توافق بسیاری از خریداران احتیاطی از بازار خارج شدند. خانوارهایی که برای حفظ ارزش دارایی خود دلار خریداری می‌کردند موقتا دلتمت نگه داشتند. بخشی از

سرمایه‌گذاران نیز تصور کردند احتمال کاهش بیشتر قیمت وجود دارد.

تقدینگی؛ موتور خاموش بازار ارز

در نگاه اول ممکن است بازار ارز تنها به‌اخبار سیاسی واکنش نشان دهد اما در پشت صحنه عامل دیگری با قدرت درحال اثرگذاری است؛ تقدینگی. حجم تقدینگی در اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر از این رشد ناشی از تورم و بزرگ‌تر شدن سهم اقتصاد بوده اما بخش مهمی از آن نیز حاصل ناترازی‌های مالی و بانکی بوده است.

تقدینگی بالا مانند آبی است که پشت سد جمع شده باشد. تا زمانی که انتظارات مثبت باشد این آب آرام می‌ماند اما با کوچک‌ترین شوک می‌تواند به‌سمت بازراهی دارایی ازجمله ارز حرکت کند. بنابراین توافق ممکن است سرعت حرکت این تقدینگی به‌سمت دلار را کاهش دهد اما اصل مساله را از بین نمی‌برد. اگر رشد تقدینگی مهار نشود ظرفیت بالقوه برای جهش‌های بعدی همچنان وجود خواهد داشت.

تجربه برجام

این اتفاق در اقتصاد ایران مسبقاً به‌سابقه است. در توافق برجام نیز پیش از آنکه آثار واقعی اقتصادی ظاهر شود انتظارات تورمی تغییر کرد و همین موضوع باعث کاهش فشار تقاضا در بازار ارز شد. بررسی تجربه توافق هسته‌ای سال ۱۳۹۴ می‌تواند تصویر روشن‌تری از آینده ارائه دهد. در آن مقطع نیز بازار ارز ابتدا واکنشی مثبت نشان داد. انتظارات تورمی کاهش یافت، ورود ارز افزایش یابد کرد و اقتصاد برای مدتی از فشارهای شدید ارزی فاصله گرفت.

چندعامل اما مانع از تثبیت دستاوردها

شده نخست تلاطم مشکلات ساختاری اقتصاد، دوم رشد هزینه‌های دولت، سوم ضعف سرمایه‌گذاری مولد و چهارم وابستگی شدید اقتصاد به‌درآمدهای نفتی. در نتیجه با بازگشت تحریم‌ها بخش مهمی از دستاوردهای اولیه ازبین رفت و نرخ ارز وارد مسیر صعودی شد.

درس اصلی برجام این بود که توافق می‌تواند

فرصت ایجاد کند اما نمی‌تواند جایگزین اصلاحات اقتصادی شود. اگر اقتصاد در دوران گشایش اصلاح نشود آثار توافق نیز موقتی خواهد بود.

خطری به‌نام بازگشت کسری بودجه

بسیاری از تحلیلگران معتقدند مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده نرخ ارز در ایران نه تحریم بلکه کسری بودجه مزمن دولت است. حتی اگر صادرات نفت افزایش یابد در صورتی که هزینه‌های دولت همزمان رشد کند بخش مهمی از منافع توافق از بین خواهد رفت. اقتصاد ایران سال‌هاست با پدیده‌ای بنام سلطه مالی مواجه است؛ وضعیتی که در آن نیازهای بودجه‌ای دولت بر سیاست پولی غلبه می‌کند. نتیجه این فرآیند افزایش پایه پولی، رشد تقدینگی و درنهایت تورم است.

آیا منابع بلوکه‌شده آزاد می‌شود؟

یکی از مهم‌ترین ابهامات مربوط به توافق میزان دسترسی ایران به‌دارایی‌های ارزی مسدودشده است. برخی گزارش‌ها از امکان آزادسازی تدریجی بخشی از منابع ارزی و دسترسی گسترده‌تر ایران به‌درآمدهای نفتی خبر می‌دهند.

اگر این منابع وارد چرخه رسمی اقتصاد شوند بانک مرکزی قدرت بیشتری برای مدیریت بازار ارز خواهد داشت. در سال‌های اخیر یکی از مشکلات اصلی سیاستگذار پولی محدودیت ذخایر در دسترس بوده است. افزایش ذخایر ارزی نه‌تنها

عرضه دلار را تقویت می‌کند بلکه اعتبار بانک مرکزی در مدیریت بازار را نیز افزایش می‌دهد اما تجربه گذشته نشان می‌دهد آزادسازی منابع الزاماً به‌معنای کاهش پایدار نرخ ارز نیست. اگر این منابع صرف پوشش کسری بودجه یا هزینه‌های جاری شود اثر آن بر بازار ارز موقتی خواهد بود.

آزمون بزرگ بانک مرکزی

بانک مرکزی در ماه‌های آینده با یکی از مهم‌ترین آزمون‌های خود مواجه خواهد شد. در دوره‌های گذشته بخش مهمی از منابع ارزی صرف کنترل کوتاه‌مدت بازار شده اما اکنون این پرسش مطرح است که آیا سیاستگذار پولی می‌تواند از فرصت ایجادشده برای تقویت ذخایر ارزی، کاهش نوسانات و بازسازی اعتماد عمومی استفاده کند؟ اگر بانک مرکزی بتواند در فضای جدید سیاستی منسجم اتخاذ کند احتمال کاهش

بلوکه‌شده آزاد می‌شود و انتظارات تورمی کاهش پیدا می‌کند. در این حالت بانک مرکزی از قدرت مداخله بیشتری برخوردار خواهد شد و بازار ارز می‌تواند وارد دوره‌ای از ثبات نسبی شود. ویژگی اصلی این سناریو کاهش نوسانات است و نه سقوط دائمی نرخ ارز.

سناریوی میانه

این محتمل‌ترین سناریو است. در این وضعیت توافق اجرا می‌شود اما آثار اقتصادی آن تدریجی خواهد بود. صادرات نفت افزایش پیدا می‌کند اما مشکلات ساختاری اقتصاد پابرجا می‌ماند. در نتیجه نرخ ارز ممکن است بخشی از رشد سال‌های اخیر را اصلاح کند اما پس از آن در یک دامنه نسبتاً محدود نوسان خواهد داشت.

سناریوی بدبینانه

در این سناریو اجرای توافق با موانع سیاسی روبه‌رو می‌شود یا رفع تحریم‌ها به‌اندازه انتظارات بازار پیش نمی‌رود.

در چنین شرایطی هیجان اولیه فروکش می‌کند و بازار دوباره به‌متغیرهای بنیادین مانند تورم، رشد نقدینگی و کسری بودجه بازمی‌گردد. در این حالت احتمال بازگشت روند صعودی نرخ ارز وجود خواهد داشت.

برندگان و بازندگان توافق

هر توافق اقتصادی گروه‌هایی را منتفع و گروه‌هایی را متضرر می‌کند. واردکنندگان، صنایع وابسته به‌مواد اولیه خارجی، شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی، تولیدکنندگان صادرات‌محور و مصرف‌کنندگان شهری ازجمله مهم‌ترین برندگان کاهش ریسک ارزی خواهند بود. در مقابل بخشی از فعالیت‌های مبتنی بر سفته‌بازی ارزی، واسطه‌گری ناشی از تحریم و کسب‌وکارهایی که از شکاف‌های قیمتی ایجادشده در دوران محدودیت سود می‌بردند با کاهش سودآوری مواجه خواهند شد.

از منظر کلان اما مهم‌ترین برنده توافق می‌تواند خود اقتصاد ایران باشد البته به‌شرطی که این فرصت برای اصلاح ساختارها مورد استفاده قرار گیرد. با این تفاسیر توافق اخیر بدون تردید مهم‌ترین متغیر اثرگذار بر اقتصاد ایران در سال جاری است. افزایش احتمالی صادرات نفت، کاهش محدودیت‌های مالی و بهبود انتظارات می‌تواند فشار بر بازار ارز را کاهش دهد. گزارش‌های بین‌المللی نیز از آمادگی بازار جهانی برای بازگشت نفت ایران و افزایش درآمدهای ارزی کشور حکایت دارند.

با این حال تجربه اقتصاد ایران نشان می‌دهد که دلار تنها با سیاست خارجی تعیین نمی‌شود. تورم مزمن، رشد نقدینگی، کسری بودجه و ضعف سرمایه‌گذاری همچنان متغیرهای تعیین‌کننده هستند.

به‌همین دلیل شاید مهم‌ترین نتیجه توافق نه کاهش شدید نرخ ارز بلکه ایجاد فرصتی برای اصلاحات اقتصادی باشد. اگر این فرصت به‌اصلاح بودجه، مهار تورم و بازسازی اعتماد سرمایه‌گذاران منجر شود ثبات ارزی پایدارتر خواهد شد. در غیر این صورت حتی بزرگ‌ترین توافق‌ها نیز ممکن است تنها چانه‌چاند بازار ارز را آرام کند.

اینبا - معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی از هدف‌گذاری بانک مرکزی برای کنترل رشد نقدینگی تا ۳۵ درصد خبر داد و گفت که نرخ ارز باید با متغیرهای بنیادین و واقعی اقتصاد سازگار باشد و نه اینکه به‌لنگر انتظارات تورمی تبدیل شود.

وحید ماجد اهداف بانک مرکزی در حوزه نقدینگی و تورم را تشریح و گفت: برای رشد نقدینگی هدف‌گذاری انجام شده و بانک مرکزی در شرایط کنونی دستیابی به رشد حدود ۳۵ درصدی نقدینگی را دنبال می‌کند. ماجد افزود: در کوتاه‌مدت مهم‌ترین هدف بانک مرکزی مهار شتاب تورم است و پس از آن می‌توان اهداف مشخص‌تری را برای کاهش نرخ تورم دنبال کرد. وی با تأکید بر اینکه کنترل تورم صرفاً با ابزارهای پولی امکان‌پذیر نیست، اظهار کرد: بخشی از فرآیند مهار تورم نیازمند هماهنگی‌های گسترده در سطح اقتصاد و تغییر برخی رفتارها و رویه‌های شکل‌گرفته در فضای کسب‌وکار است.

نرخ ارز نباید به‌لنگر انتظارات تورمی تبدیل شود

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی در ادامه درباره خطوط قرمز سیاست ارزی گفت: رویکرد بانک مرکزی در دوره جدید سیاستگذاری حذف فرصت‌های رانتی، هماهنگ‌سازی سیاست‌های ارزی، تجاری و صنعتی و جلوگیری از آسیب‌دین تولید و اشتغال در نتیجه سرکوب نرخ ارز است. وی افزود: البته در اجرای این سیاست‌ها باید مراقبت شود که نرخ ارز به‌لنگر انتظارات تورمی تبدیل نشود. بررسی‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد نرخ ارز لزوماً عامل پیشرو در ایجاد تورم نیست و در بسیاری از موارد پیش از آنکه محرک تورم باشد خود تحت تأثیر متغیرهای اقتصادی و سیاسی قرار دارد.

ماجد تأکید کرد: نرخ ارز در اقتصاد باید با متغیرهای بنیادین و واقعی اقتصاد سازگار باشد و سیاستگذاری ارزی نیز بر همین مبنا دنبال می‌شود. ماجد در پاسخ به‌سوالی درباره تناقض میان رشد پایه پولی، تورم و حمایت از تولید اظهار کرد: افزایش پایه پولی در سال گذشته تحت تأثیر شرایط خاص اقتصادی و الزامات ناشی از جنگ و حمایت از بخش تولید رخ داد.

وی با اشاره به‌شرایط اقتصادی کشور در سال گذشته گفت: پس از جنگ مطالبات گسترده‌ای از سوی فعالان اقتصادی، رسانه‌ها و بخش تولید برای حمایت از بنگاه‌ها مطرح شد. بروی مالیات‌ها، استهمل بدهی‌ها، تسهیل بر بازپرداخت تسهیلات و اتخاذ برخی تصمیمات حمایتی برای کاهش فشار بر تولیدکنندگان از جمله اقداماتی بود که در آن مقطع انجام شد. معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی افزود: اجرای این سیاست‌ها به‌معنای کاهش بخشی از درآمدهای پیش‌بینی‌شده دولت نبود و در نتیجه دولت ناچار شد در چارچوب‌های قانونی از ظرفیت‌های پیش‌بینی‌شده برای تأمین منابع استفاده کند. وی با اشاره به‌برخی اقدامات انجام‌شده در سال گذشته گفت: در تابستان سال گذشته حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان برای حمایت از بخش‌های اقتصادی اختصاص یافت.

در دی‌ماه نیز در اجرای طرح کارلبرگ بخشی از منابع صندوق توسعه ملی در اختیار بانک مرکزی قرار گرفت که مستلزم تزریق منابع ریالی به‌اقتصاد بود. ماجد ادامه داد: علاوه‌براین در مقاطعی نیز برای جبران آثار ناشی از جنگ و کاهش درآمدهای دولت منابعی در اختیار دولت قرار گرفت که طبیعتاً بر پایه پولی اثرگذار بود. وی تأکید کرد: اگر بانک مرکزی همزمان سیاست‌های جمع‌آوری نقدینگی و کنترل آثار پولی این اقدامات را اجرا نمی‌کرد وضعیت متغیرهای پولی و تورمی به‌مراتب نامناسب‌تر از شرایط فعلی می‌شد.

افزایش نسبت سپرده قانونی بانک‌ها برای مهار آثار رشد پایه پولی

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی با اشاره به‌افزایش نسبت سپرده قانونی بانک‌ها برای مهار آثار رشد پایه پولی گفت: بانک مرکزی با استفاده از ابزارهای سیاست پولی تلاش کرد آثار نقدینگی ناشی از این حمایت‌ها مدیریت کند تا اقتصاد با فشارهای تورمی شدیدتری مواجه نشود. ماجد با بیان اینکه در ارزیابی سیاست‌های اقتصادی باید شرایط و واقعیت‌های جایگزین نیز مورد توجه قرار گیرد، اظهار کرد: با این حال این اقدامات حمایتی انجام نمی‌شود یا سیاست‌های کنترلی بانک مرکزی به‌اجرا در نمی‌آید اقتصاد کشور با چه‌شرایطی روبه‌رو می‌شد. وی افزود: مجموعه اقدامات بانک مرکزی موجب شد اقتصاد کشور وارد شرایط بسیار دشوارتری نشود هرچند این موضوع به‌معنای نودن ضعف یا مصون‌بودن عملکرد بانک مرکزی از نقد نیست. معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی تأکید کرد: نقدهای کارشناسی رسانه‌ها و صاحب‌نظران می‌تواند به‌بهبود سیاست‌ها کمک کرده و بانک مرکزی از این نقدها استقبال می‌کند.

روند بازگشت ارزهای صادراتی شدت گرفته است

ماجد در پاسخ‌به سوالی درباره برنامه‌های بانک مرکزی برای کنترل تورم در دوره پس‌از جنگ و وضعیت بازگشت ارزهای صادراتی اظهار کرد: کارگروهی مشترک با مشارکت نهادهای نظارتی و با هدایت معاونت ارزی و معاونت حقوقی بانک مرکزی برای پیگیری موضوع بازگشت ارزهای صادراتی تشکیل شده و همکاری‌های لازم در این زمینه درحال انجام است. وی افزود: پس از انتقال معاملات به‌بازار ارز تجاری روند بازگشت ارزهای صادراتی بهبود یافته و شدت گرفته هرچند شرایط جنگی و محدودیت‌های ایجادشده در هفته‌های اخیر موجب بروز تأخیرها در این روند شده بود.

خوش‌بینی نسبت‌به تسریع روند بازگشت منابع ارزی

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی با اشاره به‌فضای ایجادشده پس از توافقات اخیر گفت: در حال حاضر نسبت‌به تسریع روند بازگشت منابع ارزی خوش‌بینی وجود دارد و انتظار می‌رود شرایط در این حوزه بهبود یابد. ماجد درباره برخی انتظارات منتشرشده پیرامون میزان ارزهای بازگشته به‌کشور نیز تصریح کرد: ارقامی که در رسانه‌ها مطرح می‌شود هنوز حسابرسی و ارزیابی نهایی نشده و از این رو نمی‌توان آنها را مبنای قضاوت قرار داد. آمارهای دقیق پس از بررسی‌های کارشناسی و از سوی معاونت ارزی بانک مرکزی اعلام خواهد شد. وی در پاسخ به‌سوالی درباره انتشار پیش‌بینی‌ها و برآوردهای اقتصادی توسط بانک مرکزی نیز گفت: بانک مرکزی برای سیاستگذاری‌های خود از ارزیابی شرایط موجود و چشم‌انداز اقتصادی استفاده می‌کند و به‌طور مستمر تحولات پیش‌رو را مورد بررسی قرار می‌دهد.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی افزود: در کنار برآوردهای داخلی بخش خصوصی و سایر نهادهای تخصصی نیز مورد رصد قرار می‌گیرد و با ارزیابی‌های بانک مرکزی مقایسه می‌شود. وی تأکید کرد: سیاستگذاری پولی بدون داشتن تصویری از آینده اقتصاد امکان‌پذیر نیست و به‌همین دلیل تحلیل روندهای آتی و سناریوهای پیش‌رو همواره بخشی از فرآیند تصمیم‌گیری در بانک مرکزی محسوب می‌شود.

ماجد در ادامه با اشاره به‌ترکیب تسهیلات اعطایی در اقتصاد گفت: یکی از چالش‌های موجود سهم بالای تسهیلات سرمایه در گردش در مقایسه با تسهیلات توسعه‌ای و ایجادی است. درشرایطی که بخش عمده منابع صرف تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها می‌شود چشم‌انداز رشد بلندمدت اقتصاد با محدودیت مواجه خواهد شد. وی افزود: بانک مرکزی بازبینی ترکیب اعتبارات را آغاز کرده و معتقد است منابع باید به‌گونه‌ای تخصیص یابد که در راستای راهبردی‌های توسعه صنعتی و تجاری کشور قرار گیرد و با ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی و افزایش ارزش افزوده در کشور منجر شود.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی با تأکید بر لزوم افزایش بهره‌وری و بیشتر «جبران بخشی از عقب‌ماندگی قیمت کارخانه» است، نه رساندن قیمت کارخانه به نرخ واقعی بازار.

سالی‌ها شکاف عمیق میان قیمت کارخانه و بازار آزاد، وقتی عظیم را برای دلالتان و واسطه‌ها ایجاد کرده بود. وقتی قیمت خودرئی خانواده کمتر از ۲۰۰۰۰ تومانیک پانوراما در کارخانه ۱۰۰۰/۵۱۵/۱۰۰/۰۰۰ تومان قیمت دارد و در بازار آزاد ۲/۶۵۵/۰۰۰/۰۰۰ تومان معامله می‌شود، تفاوت ۱۰۰۰/۹۰۰/۰۰۰ تومانی تنها به جیب دلالتان سرازیر می‌شود.

حتی در روزی که بازار خودرو روند کاهشی داشته، برخی محصولات ایران خودرو هنوز بین حدود ۵۰۰ میلیون تا بیش از ۱/۳ میلیارد تومان فاصله میان نرخ رسمی و بازار آزاد دارند. این یعنی اصلاح ۲۰ درصدی اخیر، در بسیاری از مدل‌ها حتی فاصله موجود با بازار را هم بر نمی‌کند و بیشتر «جبران بخشی از عقب‌ماندگی قیمت کارخانه» است، نه رساندن قیمت کارخانه به نرخ واقعی بازار.

آزاد را اندکی پایین کشیده است. حال تصور کنید اگر این تولید به دلیل زبان انباشته متوقف می‌شد، بازار امروز چه وضعیت داشت.

راهبرد آمریکا برای قفل کردن اقتصاد ایران

ریچارد نیفو، معمار تحریم‌های ضدایرانی در مقاله‌ای که به‌تازگی در نشریه فارن افرز منتشر کرده، صراحتاً می‌گوید: «هدف غایی فشار حداکثری، قفل شدن چرخ‌های اقتصاد ایران، تعطیلی کارخانه‌های بزرگ، بیکاری گسترده و ایجاد نارضایتی داخلی است». مقامات آمریکایی از جمله مشاوران شورای امنیت ملی نیز همین خط را تکرار می‌کنند. در چنین شرایطی هر اقدامی که جریان تولید را حفظ و کارخانه‌ها را از توقف بازدارد، مستقیماً تیری به قلب این راهبرد خصمانه است. به‌روزرسانی قیمت‌ها دقیقاً در همین راستا تحلیل می‌شود: ایران خودرو با بهبود اندک جریان نقدی خود قادر خواهد بود تا حد امکان مواد اولیه را تأمین کند. قطعات را بخرد و تولید را از کار نیندازد.

چارجوب قانونی و مجوزهای رسمی

برخلاف شایعه‌ها، این اصلاح قیمت کاملاً در بستر قانونی انجام شده است. براساس ماده ۵ قانون حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و مصوبات کارگروه تنظیم بازار، در شرایط جهش هزینه‌های تولید، بنگاه‌ها می‌توانند پس از تأیید مراجع ذیصلاح، قیمت‌های خود را متناسب با افزایش هزینه‌های تولید تعدیل کنند. مجوز اصلی ایران خودرو نیز پیش از ماه‌ها بررسی صورت‌های مالی حسابرسی‌شده، اظهارنظر سازمان حمایت و تأیید ستاد تنظیم بازار صادر شده است. همه فرآیندها از مسیر قانونی عبور کرده و رعایت چارچوب‌های مصوب کاملاً مشهود است.

نهایتاً آنچه امروز رخ داده نه یک افزایش قیمت بلکه اصلاحی ناگزیر برای بقای صنعتی است که با جنگ اقتصادی تمام‌عیار روبه‌رو است. عقلائیات ایجاب می‌کند بین دو گزینه «اصلاح تدریجی و کنترل‌شده» و «فروپاشی و شوک درمانی ناشی از توقف تولید»، گزینه نخست را برگزینیم و آن را نه‌تهدید بلکه فرصتی برای کاهش التهاب بازار و نابودی رانت تلقی کنیم.

از شجاعت وزیر صمت تا برپجیده شدن بساط دلالتی خودرو

ماجرای یک مجوز

به بیان ساده، بازار سال‌هاست کار خودش را می‌کند و قیمت‌ها را براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌کند و آنچه اکنون رخ داده، تلاشی برای نزدیک‌سازی قیمت‌های دستوری به منطق همان بازار است.

هشدار اقتصاددانان: توقف تولید، جهش قیمت را در پی دارد

تمامی مکاتب اقتصادی، از کلاسیک‌ها تا نئوکینزی‌ها، بر این اصل اتفاق نظر دارند که سرکوب قیمتی به کاهش عرضه و درنهایت انفجار قیمت می‌انجامد. مثلاً گری بکر، برنده نوبل اقتصاد، در تحلیل‌های خود درباره کنترل قیمت‌ها تصدیق می‌کند که «تعیین سقف قیمت پایین‌تر از سطح تعادلی، تولیدکننده را از بازار خارج می‌کند و کمبود مصنوعی ایجاد می‌شود که خود به بازار سیاه و قیمت‌های بسیار بالاتر منجر می‌شود».

مقایسه تورم ۸۰ درصدی و تورم چند صددرصدی نهاده‌ها با اصلاح ۲۰ درصدی

در حالی که تورم عمومی کشور طی دو سال اخیر از مرز ۸۰ درصد عبور کرده و نرخ تورم مواد اولیه صنعتی - از ورق فولادی و آلومینیوم گرفته تا پتروشیمی‌ها، لاستیک و قطعات الکترونیک- به‌طور میانگین ۲۰۰ تا ۳۵۰ درصد رشد داشته است، افزایش ۲۰ درصدی قیمت کارخانه‌ای خودرو را باید به‌مثابه یک جراحی کوچک در برابر یک زخم عمیق دید این یعنی وقتی سهم مواد اولیه و قطعات در بهای تمام‌شده خودرو بیش از ۷۰ درصد است، جهش نرخ ارز و تورم انباشته تأمین‌کنندگان، هزینه تولید را به‌شدت بالا برده است. در چنین شرایطی، بازسازی اصلاح ۲۰ درصدی عملاً یک به‌روزرسانی حساب‌شده است، نه افزایش قیمتی که بخواهد فشار جدیدی به خریداران وارد کند.

این اصلاح، جبران بخشی از عقب‌ماندگی است نه افزایش قیمت واقعی

مهم‌ترین سوءتفاهمی که باید تصحیح شود این است که قیمت کارخانه همچنان با قیمت واقعی - چه قیمت تعادلی بازار و چه قیمت تمام‌شده به‌روزرسانی‌شده- فاصله بسیار دارد. هم‌اکنون شکاف میان متوسط قیمت کارخانه و بازار آزاد خودروهای ایران خودرو حدود ۶۰ تا ۹۰ درصد است یعنی در برخی مدل‌ها قیمت بازار تقریباً دوبرابر قیمت کارخانه است. افزایش ۲۰ درصدی تنها بخش کوچکی از این عقب‌ماندگی مزمن را جبران می‌کند.

مهم‌ترین سوءتفاهمی که باید تصحیح شود این است

که قیمت کارخانه همچنان با قیمت واقعی - چه قیمت تعادلی بازار و چه قیمت تمام‌شده به‌روزرسانی‌شده- فاصله بسیار دارد. هم‌اکنون شکاف میان متوسط قیمت کارخانه و بازار آزاد خودروهای ایران خودرو حدود ۶۰ تا ۹۰ درصد است یعنی در برخی مدل‌ها قیمت بازار تقریباً دوبرابر قیمت کارخانه است. افزایش ۲۰ درصدی تنها بخش کوچکی از این عقب‌ماندگی مزمن را جبران می‌کند.

دوردنیا

جنگ هوش مصنوعی میان آمریکا و اروپا

ایرنا - پس از آنکه آمریکا دسترسی اتباع خارجی به پیشرفته ترین مدل های هوش مصنوعی شرکت آنتروپیک را متوقف کرد شماری از نمایندگان پارلمان اروپا این اقدام را نشانه ای از وابستگی فناوری اروپا دانستند و سرعت دادن به برنامه های اتحادیه اروپا در حوزه هوش مصنوعی، نیمه های و خدمات ابری را خواستار شدند.

به گزارش ایرنا از سوئد هارالد شماری از نمایندگان پارلمان اروپا در جریان نشست روز سه شنبه این نهاد تسریع روند توسعه توانمندی های اروپا در حوزه هوش مصنوعی، نیمه های و خدمات ابری را خواستار شدند؛ موضوعی که در چارچوب پیشنهاد ارائه شده از سوی کمیسیون اروپا در اوایل ماه ژوئن مورد بررسی قرار گرفت.

به گزارش یورویورتلان، تصمیم آمریکا در روز جمعه مبنی بر توقف دسترسی اتباع خارجی به پیشرفته ترین مدل های هوش مصنوعی شرکت آنتروپیک بار دیگر وابستگی فناوری اروپا را به موضوعی فوری و قابل توجه تبدیل کرد.

افشاگری درباره سفر هیات اماراتی به تل آویو

ایسنا - یک رسانه عبری فاش کرده که همزمان با جنگ علیه ایران هیاتی از مقام های امنیتی ارشد امارات به صورت محرمانه به تل آویو سفر و درباره هماهنگی های امنیتی و تحولات منطقه با مقام های نظامی رژیم صهیونیستی گفت و گو کرده است.

مارس گروهی از مقام های ارشد امنیتی امارات سفری محرمانه به سرزمین های اشغالی انجام داده و با مسوولان عالی رتبه نظامی رژیم صهیونیستی دیدار کردند بر اساس این گزارش محور اصلی این دیدارها هماهنگی های امنیتی میان دو طرف بوده است.

این هیات از نوع بویینگ ۷۳۷ ویژه شخصیت های بلند پایه بوده که معمولاً از سوی اعضای ارشد خاندان حاکم امارات مورد استفاده قرار می گیرد.

این گزارش در ادامه به برخی گزارش ها و افشاگری های رسانه ای پیشین اشاره کرده که از تبادل سفرهای مقام های نظامی و امنیتی میان رژیم صهیونیستی و امارات در دوره جنگ علیه ایران خبر داده بودند؛ سفرهایی که در چارچوب هماهنگی مستمر میان دو طرف انجام شده است.

سه گذشته نیز دفتر بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی اعلام کرده بود و در بحبوحه جنگ علیه ایران سفری محرمانه به امارات انجام داده و با محمدين زايد، رييس امارات دیدار کرده است.

حمایت گروه ۷ از توافق با ایران

الجزیره - رهبران کشورهای گروه هفت از اعلام توافق میان ایران و آمریکا استقبال و آن را یک دستاورد مهم توصیف کردند.

به گزارش الجزیره، رهبران این گروه اعلام کردند که از این توافق حمایت می کنند و آماده هستند در اجرای آن مشارکت داشته باشند. آنها خواستار عبور هر مور از آزاد از تنگه هرمز شدند و حمایت قاطع خود را از دستیابی به یک توافق دیپلماتیک جامع و قدرتمند در ادامه تفاهم نامه ایران و آمریکا اعلام کردند؛ توافقی که به گفته آنها باید «صلح و امنیت را برای همه کشورهای منطقه به ارمغان آورد».

پیشنهاد کمک چین به ایران و لبنان

شفتا - چین به دلیل آنچه «فاجعه انسانی» در ایران و لبنان نامید به دو کشور پیشنهاد کمک داده است.

ناشی از جنگ در ایران و لبنان متناقص است. وی افزود: باتوجه به وضعیت واقعی در کشورهای مربوطه چین تصمیم گرفته که به ایران و لبنان کمک های بشردوستانه ارائه دهد. تا به مردم آنجا در بهبود و بازسازی و بهبود اقتصاد و معیشت آنها کمک بیشتری کند.

جهان صنعت

«جهان صنعت» - تنها ۱۲ هفته پس از انتشار راهبرد امنیت ملی جدید آمریکا دولت ترامپ سومین جنگ خلیج فارس را آغاز کرد. این اقدام در شرایطی رخ داد که پس از ۱۷ اکتبر آمریکا بخش قابل توجهی از توان نظامی منابع مالی و توجه سیاسی خود را به خاورمیانه منتقل کرده بود.

طبق گزارشی که در این خصوص مجله فارن افرز منتشر کرده برخی از حامیان دولت ترامپ استدلال می کنند که تمرکز بر ایران و ونزوئلا در واقع بخشی از راهبرد مهار چین است زیرا این کشورها از متحدان پکن محسوب می شوند اما واقعیت این بوده که اهمیت ایران و ونزوئلا برای چین کمتر از اهمیت چین برای این دو کشور است.

بازگشت به گذشته

در این میان به گفته ناظران یکی از مهم ترین دستاوردهای نشست ترامپ و شی جین پینگ توافق برای تشکیل شورای تجارت و شورای سرمایه گذاری بود؛ نهادی که یادآور دوران تعامل اقتصادی گسترده آمریکا و چین در دهه های گذشته است.

چین نیز این واقعیت را به خوبی درک کرده است. به همین دلیل پکن آگاهانه از ابفای نقش گسترده تر در منطقه خودداری می کند و ترجیح می دهد بار دیگر شاهد آن باشد که آمریکا منابع مالی، تسلیحاتی و سیاسی خود را در خاورمیانه مصرف کند آن هم در شرایطی که خود چین می تواند بر اولویت های راهبردی بلندمدت تمرکز کند.

تحلیل

بازار جهانی نفت در طول بیش از سه ماه جنگ و تنش در خاورمیانه یکی از پر نوسان ترین دوره های تاریخ خود را تجربه کرد. از ۹ اسفند ۱۴۰۴ که حملات آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران آغاز شد قیمت طلای سیاه درهالی از ابهامات ژئوپلیتیکی به نوسانی پیوسته دست یافت و در اوج توجش به بیش از ۱۲۶ دلار در هر بشکه رسید.

اوج گیری بی سابقه قیمت نفت در میان بحران

قیمت نفت برنت که در روزهای پیش از جنگ حدود ۷۲ تا ۷۳ دلار در هر بشکه بود، با شروع حملات در ۹ اسفند ۱۴۰۴ (۲۸ فوریه ۲۰۲۴) روندی صعودی را آغاز کرد و در اوج بحران قیمت نفت برنت در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۴۰۵ (۱۹ آوریل ۲۰۲۴) به سطحی بلورن کرد و پی بسابقه یعنی ۱۲۶/۲ دلار در هر بشکه رسید. یکی از عوامل اصلی این جهش قیمتی بسته شدن کامل تنگه هرمز توسط ایران بود؛ آبراهی که حدود یک پنجم از نفت گاز مایع جهان از آن عبور می کند.

بهبودی تدریجی، نه بازگشت فوری

با وجود سقوط قیمت نفت تحلیلگران و کارشناسان بازار انرژی نسبت به بازگشت سریع قیمت ها به سطح پیش از جنگ هشدار دادند. لایل متدنی وزیر امور خارجه آمریکا در بیانیه ای در روزهای اول ماه آوریل ۱۴۰۵ و همزمان با تبادل آتش میان ایران و اسرائیل بار دیگر به حدود ۹۷-۹۵ دلار در هر بشکه بازگشت و نوسانات شدیدی را تجربه کرد. همزمان با شکل گیری گمانه زنی ها درباره نزدیک شدن به توافق صلح بازار نفت روند نزولی به خود گرفت. با اعلام خبر توافق اولیه میان ایران و آمریکا در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ (۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) قیمت نفت برنت با برزشی قابل توجه به حدود ۸۳-۸۱ دلار در هر بشکه سقوط کرد و به پایین ترین سطح خود در سه ماه اخیر رسید.

دیدگاه

روزنامه فایننشال تایمز عقبنشینی دونالد ترامپ در مقابل ایران را بعد از لغای های تند او در آغاز تهاجم نظامی به تهران نشانه تحقیر شدن او ارزیابی کرد. این روزنامه نوشت: منتقدان ترامپ این سوال را از او می پرسند که آیا سازش با تهران ارزش چهارم جنگین را داشته است یا خیر.

چگونه جنگ ایران تمرکز آمریکا از چین را برهم زد؟

سکون راهبردی

از بازدارندگی چین تا مهار تایوان

طبق گزارش اخیر مجله فارن افرز یکی از نگران کننده ترین بخش های سیاست جدید آمریکا به موضوع تایوان مربوط می شود. به نظر می رسد شی جین پینگ موفق شده ترامپ را متقاعد کند که تمرکز واشنگتن باید بر جلوگیری از اقدامات تایوان باشد و نه مهار رفتار چین. این رویکرد یادآور سال ۲۰۰۳ است؛ زمانی که جورج بوش از رهبران تایوان خواست وضعیت موجود در تنگه تایوان را تغییر ندهند اما شرایط امروز کاملاً متفاوت است. چین نسبت به گذشته بسیار تهاجمی تر شده و تایوان بیش از هر زمان دیگری به حمایت دفاعی نیاز دارد.

چرا چین دست بالا را دارد؟

از دید نویسنده مقاله مهم ترین مزیت چین این است که قدرت شماره دو جهان است. بنابراین آمریکا ناچار است در سراسر جهان از اروپا گرفته تا خاورمیانه تعهدات امنیتی خود را مدیریت کند اما چین چنین محدودیتی ندارد و تقریباً تمام تمرکز راهبردی خود را بر رقابت با آمریکا در حوزه هند-اسیایفک معطوف کرده است.

از زمینه ها از آمریکا پیشی گرفته و برتری نظامی واشنگتن در غرب اقیانوس آرام را تا حد زیادی خنثی کرده است.

اقتصاد چین؛ ضعیف یا نقطه قوت؟

بسیاری از تحلیلگران مشکلات اقتصادی چین را عامل محدودکننده قدرت این کشور می دانند اما نویسنده مقاله معتقد است برخی از همین مشکلات به تقویت نفوذ جهانی چین کمک کردند. رقابت شدید میان شرکتهای چینی باعث کاهش سودآوری آنها شده اما در عین حال کالاهای چینی را در بازار جهانی کاهش داده است. نتیجه این روند افزایش سهم بازار چین در بسیاری از صنایع راهبردی از جمله صنعت خودروهای برقی بوده است.

سیاست صنعتی شی جین پینگ نیز اگرچه موجب کاهش مصرف داخلی و فشار بر طبقه متوسط شده اما توان تولیدی و فناوری چین را به طور چشمگیری افزایش داده به طوری که مزایای تجاری چین اکنون از یک تریلیون دلار فراتر رفته و پکن توانسته وابستگی سایر کشورها به زنجیره های تامین خود را افزایش دهد.

علاوه بر این در کنار هوش مصنوعی چین سرمایه گذاری های عظیمی در حوزه های رباتیک، زیست فناوری، انرژی های نو و فناوری های سبز انجام داده و شرکتهایی مانند BYD نمونه ای از موفقیت این رویکرد هستند.

در همین رابطه است که فارن افرز در گزارش خود نتیجه گرفته در حالی که آمریکا منابع خود را در جنگ ایران و بحران های خاورمیانه مصرف می کند چین با تمرکز، انضباط راهبردی و برنامهریزی بلندمدت در حال تقویت جایگاه خود است.

نویسنده معتقد است دولت ترامپ نه تنها موفق به تقویت موقعیت آمریکا در رقابت با چین نشده بلکه با جنگ ایران، افزایش بددهی عمومی و فرسایش ذخایر تسلیحاتی دست دولت های آینده آمریکا را نیز ضعیف تر کرده است.

در مقابل چین با وجود مشکلات اقتصادی همچنان در مسیر تبدیل شدن به مهم ترین رقیب ژئوپلیتیکی و فناوریانه ایالات متحده حرکت می کند و حتی اگر بخشی از اهداف اقتصادی خود را محقق نکند باز هم در دهه آینده چالشی بنیادین برای قدرت آمریکا باقی خواهد ماند.

چشم انداز قیمت نفت در ماه های آینده

تحلیلگران موسسه کپیتال اکتومیکس پیش بینی می کنند که قیمت نفت برنت تا پایان سال جاری میلادی به حدود ۸۵-۸۰ دلار در هر بشکه بازگردد. با این حال اکثر کارشناسان معتقدند بازگشت کامل به سطح قبل از جنگ (۷۲-۶۹ دلار) در کوتاه مدت بسیار بعید است.

استفان اینس، مدیرعامل موسسه اس پی آی در تحلیل خود اشاره کرده که بازار در حال حاضر بیشتر بر اساس «توقف تنش» معامله می شود تا «صلح پایدار» و فشارهای زیرین در بازار نفت همچنان پابرجاست.

کارشناسان معتقدند که با وجود کاهش ۱۳۰ دلار قیمت نفت از اوج ۱۲۶ دلار، احتمال بازگشت قیمت به سطح ۷۲-۶۹ دلار (قبل از جنگ) در کوتاه مدت بسیار ضعیف است و بازار نفت با چالش های ساختاری متعددی در مسیر بازگشت به تعادل مواجه خواهد بود.

به گزارش ایرنا، جنگ تحمیلی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران در باامداد ۹ اسفند ۱۴۰۴ (۲۸ فوریه ۲۰۲۴) آغاز شد. پس از ۱۰۸ روز درگیری همه جانبه و در حالی که پاسخ قاطع نیروهای مسلح ایران در عملیات های مختلف از جمله سرنگونی جنگنده های پیشرفته دشمن و هدف قرار دادن ناوهای جنگی آمریکایی در آب های جنوب دشمن متجاوز را به نیت نظامی کشنده بود، آمریکا و رژیم صهیونیستی ناچار به درخواست آتش سس و آغاز مذاکره شدند. سرانجام در ۱۴ فوروردید ۱۴۰۵ توافق آتش سس موقت با میانجیگری پاکستان اعلام شده و مذاکرات مستقیم ایران و آمریکا در اسلام آباد آغاز شد. باامداد ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ (۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) پاکستان به عنوان میانجی اصلی از حصول توافق صلح میان ایران و آمریکا خبر داد و اعلام شد که مراسم امضای رسمی این توافق روز جمعه ۲۹ خرداد (۱۹ ژوئن) در ژنو برگزار خواهد شد. بر اساس این توافق جنگ و عملیات نظامی در تمامی جبهه ها از جمله لبنان پایان یافته و محاصره دریایی علیه ایران نیز به طور کامل خاتمه می یابد. تحلیلگران نظامی معتقدند آنچه آمریکا را به پای میز مذاکره کشاند ناتوانی در برابر پاسخ های قاطع و غافلگیرکننده نیروهای مسلح ایران بود که ثابت کرد هیچ تجاوزی بدون پاسخ پشیمان کننده نخواهد ماند.

بهبودی تدریجی، نه بازگشت فوری

با وجود سقوط قیمت نفت تحلیلگران و کارشناسان بازار انرژی نسبت به بازگشت سریع قیمت ها به سطح پیش از جنگ هشدار دادند. لایل متدنی وزیر امور خارجه آمریکا در بیانیه ای در روزهای اول ماه آوریل ۱۴۰۵ و همزمان با تبادل آتش میان ایران و اسرائیل بار دیگر به حدود ۹۷-۹۵ دلار در هر بشکه بازگشت و نوسانات شدیدی را تجربه کرد. همزمان با شکل گیری گمانه زنی ها درباره نزدیک شدن به توافق صلح بازار نفت روند نزولی به خود گرفت. با اعلام خبر توافق اولیه میان ایران و آمریکا در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ (۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) قیمت نفت برنت با برزشی قابل توجه به حدود ۸۳-۸۱ دلار در هر بشکه سقوط کرد و به پایین ترین سطح خود در سه ماه اخیر رسید.

دیدگاه

روزنامه فایننشال تایمز عقبنشینی دونالد ترامپ در مقابل ایران را بعد از لغای های تند او در آغاز تهاجم نظامی به تهران نشانه تحقیر شدن او ارزیابی کرد. این روزنامه نوشت: منتقدان ترامپ این سوال را از او می پرسند که آیا سازش با تهران ارزش چهارم جنگین را داشته است یا خیر.

فایننشال تایمز گزارش داد

ترامپ در لاک دفاعی

کرده باشد اما رییس جمهور آمریکا را در موضعی تدافعی قرار داده است. منتقدان ترامپ اکنون می پرسند آیا توافق با تهران نشانه تحقیر شدن او ارزیابی کرد. این روزنامه نوشت: منتقدان ترامپ این سوال را از او می پرسند که آیا سازش با تهران ارزش چهارم جنگین را داشته است یا خیر.

ریاست جمهوری شی جین پینگ در بیانیه ای در روزهای اول ماه آوریل ۱۴۰۵ و همزمان با تبادل آتش میان ایران و اسرائیل بار دیگر به حدود ۹۷-۹۵ دلار در هر بشکه بازگشت و نوسانات شدیدی را تجربه کرد. همزمان با شکل گیری گمانه زنی ها درباره نزدیک شدن به توافق صلح بازار نفت روند نزولی به خود گرفت. با اعلام خبر توافق اولیه میان ایران و آمریکا در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ (۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) قیمت نفت برنت با برزشی قابل توجه به حدود ۸۳-۸۱ دلار در هر بشکه سقوط کرد و به پایین ترین سطح خود در سه ماه اخیر رسید.

در دفاع از ترامپ مدعی شد: اگر به برجام اوباما برگردید کاری که انجام داد این بود که یک برنامه هسته ای ایران را که خود روند آن را تسریع کرد جنگ. اساسا به ایرانی ها رشوه داد تا آن برنامه را متوقف کنند. اکنون برنامه هسته ای ایران کاملاً نابود شده و چیزی که ما می گویم این است: تعهد بلندمدت برای عدم بازسازی آن را بپذیرید و از مزایای آن بهره مند شوید.

مشکل شده است. ونس به تازگی در مساحبه با سی اس تی شریح اختلافات بین این دو توافق دچار

«جهان صنعت» از روند معاملات بازار سرمایه گزارش می دهد

باز آرایی بورس

کاهش شدید میزان ورود سرمایه های حقیقی

روند چهارشنبه ارزش معاملات بازار سهام به رقم ۴۶ هزار و ۴۱۰ میلیارد تومان رسید که در نتیجه آن تنها ۶۲ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی وارد بازار شد. شناسایی سود توسط معامله گران و خروج سرمایه های هوشمند از برخی گروه های بازار موجب شد تا بازار کاهش شدید ورود سرمایه را در آخرین روز هفته به ثبت برساند. چهارنماد تایپکو، فارس، آریا و شپنا پرتین سهمها در جذب سرمایه های حقیقی در معاملات روز گذشته بازار بودند.

باز گشایی مثبت صندوق های طلا

روز چهارشنبه صندوق های طلای بورسی معاملات خود را بر مدار مثبت آغاز کردند و در ادامه روند معاملات این گروه دارای شاهد تداوم استقبال خریداران و ورود گسترده سرمایه های حقیقی بود. می توان گفت با توجه به بافت روزهای گذشته در این صندوق ها و جذاب تر شدن قیمت ها و با توجه به توقف روند اصلاح قیمت دلار آزاد و خروج بازار

«جهان صنعت» - روز چهارشنبه در آخرین روز معاملاتی هفته بازار سرمایه روند متعادلی را همراه با رشد دوباره نماگر شاخص کل پشتسر گذاشت.

معاملات روز گذشته در ابتدا با شدت گرفتن عرضه ها آغاز و حتی نماگر شاخص کل برای لحظاتی وارد بازه منفی شده اما در ادامه با غلبه دوباره خریداران وارد فاز مثبت شد به طوری که در پایان بازار، بیش از ۵۵ درصد از نمادها در بازه مثبت به کار خود پایان دادند.

در مجموع می توان گفت روز گذشته فرصتی برای باز آرایی پورتفوها توسط فعالان بازار و دست به دست شدن سهام در پایان هفته بود. صندوق های طلا و نقره پس از چند روز مورد استقبال خریداران قرار گرفته و در بازه مثبت بازگشایی شدند. گروه صندوق های درآمد ثابت نیز آخرین روز هفته را با ورود سرمایه های حقیقی به پایان برد به نظر می رسد نزدیک بودن روز اعضای توافق میان ایران و آمریکا تاثیر نسبی در معاملات بازار سرمایه در روز گذشته داشت و برخی سرمایه ها روند احتیاطی را در پیش گرفتند.

رشد ۵۰ هزار واحدی شاخص کل

بورس روز چهارشنبه نماگر شاخص کل بورس تهران با ثبت رشدی معادل ۵۰ هزار و ۸۳۰ واحد موفق شد تا در تراز ۱۵۱ میلیون و ۱۵۱ هزار واحد قرار بگیرد. چهارنماد فعلی، فارس، پارس و شپنا بیشترین تاثیر را بر رشد شاخص کل داشتند.

روند گذشته نماگر شاخص همچون بازار نیز با ثبت رشد ۰/۳ درصدی عملا در محدوده روز سه شنبه و در تراز یک میلیون و ۲۵۲ هزار واحد باقی ماند. این تفاوت رشد میان شاخص کل و شاخص هموزن نشان دهنده روند متعادل معاملات در روز گذشته و قدرت برابر خریداران و فروشندگان است و همزمان روند ادامه دار استقبال سرمایه ها از نمادهای بزرگ بازار را نشان می دهد در حالی که خرید در نمادهای کوچک و متوسط با احتیاط بیشتری همراه شده است.

نمایه

مدیرعامل بورس کالای ایران با تاکید بر نقش فراینده این بازار در اقتصاد ایران گفت که بورس کالا امروز صرفا محل معامله کالا نبوده بلکه به بستری برای کشف قیمت، تامین مالی، تولید داده های معتبر، مدیریت ریسک، توسعه ابزارهای مالی و پشتیبانی از تولید تبدیل شده است.

نقره و شکل گیری ابزارهای مالی جدید در بورس کالا به سنا گفت: در سال های اخیر نگاهها و ذی نفعان جدیدی نسبت به این بازار ایجاد شده است. امروز تقریبا در حوزه های اصلی محصولات تولیدی کشور کالایی وجود ندارد که در بورس کالا مورد معامله قرار نگردد یا زنجیره آن در این بازار حضور نداشته باشد.

ضرورت توسعه معاملات آنلاین و برخط

مدیرعامل بورس کالا با اشاره به ضرورت اصلاح ساختار بازار فیزیکی به عنوان یکی از محورهای اصلی فعالیت بورس کالا گفت: در حوزه بازار فیزیکی همچنان نیاز به توسعه و اصلاح برخی زیر ساخت ها وجود دارد. برای نمونه در حال حاضر معاملات عمدتا از طریق کارگزاران انجام می شود و معاملات برخط به صورت کامل عملیاتی نشده است. باید به سمت توسعه معاملات برخط حرکت کنیم تا مشتریان بتوانند به صورت مستقیم و ساده تر خرید خود را انجام دهند. چهارمی ضمن تاکید بر ضرورت اصلاح برخی مقررات افزود: بخشی از دستورالعمل های موجود از جمله دستورالعمل های مربوط به تسویه، پذیرش کالا و سایر فرآیندهای اجرایی با توجه به تجربه های چندسال گذشته بورس کالا نیازمند بازبینی و اصلاح است.

رشد بازار مالی بورس کالا

مدیرعامل بورس کالای ایران با اشاره به داده های آماری توضیح داد: در سال ۱۴۰۱ سهم بازار اوراق بهادار از مجموع معاملات بورس کالا حدود ۴ درصد بود اما این رقم در سال گذشته به ۴۶ درصد رسید. به عبارتی دیگر بازار اوراق بهادار توانست در سال گذشته ۴۶ درصد از ارزش معاملات بورس کالا

به طور کلی معاملات در صندوق های نقره در این روز از جذابیت معاملات در صندوق های طلا برخوردار نبود و روند اصلاح قیمتی در این گروه مشاهده می شد.

تعادل بازار در سقف قیمتی

معاملات روز گذشته بازار سرمایه پس از رشد های متوالی، گذر از سقف های قیمتی و برجای گذاشتن رکوردهای مختلف با وجود رشد دوباره نماگر شاخص کل بیش از همه چیز رنگ بوی اصلاح داشت. خروج گسترده سهامداران از نمادهای مختلف در تمامی گروه های بازار و شناسایی سود که البته با تقاضای موجود روی تابلو پاسخ داده شد مانع از آن شد تا قیمت ها روند منفی به خود گرفته و بازار وارد فضای منفی شود اما برابری قدرت خریداران و فروشندگان نشان می داد که در آستانه روز اعضای توافق پایان جنگ و با توجه به رشد های سنگین بسیاری از نمادها و تقویت احتمال اصلاح قیمتی گروهی از سهامداران جانب احتیاط را در پیش گرفته و ترجیح دادند با فروش سهام و شناسایی سود برای مدتی از بازار خارج شوند.

همزمان در سمت خرید با توجه به فرصت بوجود آمده برای به دست آوردن سهام ارزنده بازار خریداران نیز اقدام به خرید کرده و روز گذشته را فرصتی منتهم برای تکمیل پورتفو سرمایه گذاری خود تلقی کردند اما روند حرکت سرمایه در معاملات دیروز نشان دهنده استقبال بیشتر خریداران از برخی سهام بزرگ بازار بوده چراکه تنها ۱۰ نماد بزرگ بازار و صندوق های سهمی از برآیند ورود پول بیشتری نسبت به کلیت بازار برخوردار بودند.

روند منفی در معاملات صندوق های نقره

روز چهارشنبه صندوق های نقره بازار که معاملات خود را در بازه مثبت و سراسر سبزه پوش آغاز کرده بودند در ادامه با تغییر جهت حرکت قیمت ها مواجه شدند. با کاهش قدرت خریداران صندوق ها به محدوده صفر تابلو معاملاتی نزدیک شده و تعدادی از آنها در بازه منفی معامله شدند.

تنوع کالاهایی که قرار است مبنای انتشار اوراق قرار گیرند دنبال خواهد شد. مدیرعامل بورس کالای ایران با اشاره به ابزارهای جدید در دست طراحی گفت: از جمله ابزارهایی که در دستور کار قرار دارد اوراق سلف و تحویل گواهی است. موضوع مولدسازی دارایی ها در بورس کالا نیز مطرح بوده و سازمان بورس مصوبه مربوط به آن را ابلاغ کرده است.

او توضیح داد: به دلیل شرایط اخیر اجرایی این ابزار با اندکی تاخیر مواجه شد اما به زودی از آن رونمایی خواهد شد. پیش بینی ما این است که این ابزار بتواند کمک قابل توجهی به تولید کنندگان کند به طوری در منظر کاهش نیاز به سرمایه در گردش و افزایش ظرفیت تولید در بخش واقعی اقتصاد با استفاده از منابع مالی جدید و موجودی انبارها.

توسعه زیرساخت های تسویه و انبارهای بین المللی

چهارمی با اشاره به اصلاح سازو کار تسویه در بازار مشتقه و مالی گفت: سال گذشته تغییری در سازو کار تسویه معاملات انجام شد و حساب ها و حساب های در اختیار بورس کالا به حساب های در اختیار کارگزاری منتقل شدند. این مسیر را توسعه خواهیم داد و لازم است برخی ماژول ها و قابلیت های جدید به آن اضافه شود تا نیاز سرمایه گذاران، کارگزاران و سایر فعالان اقتصادی به صورت کامل تر پاسخ داده شود. او افزود: فعال سازی کندهای PRX از جمله مواردی است که در برنامه های بورس کالا قرار دارد و در آینده نزدیک اجرایی خواهد شد. این موضوع می تواند منابع مالی جدیدی را وارد بازار کرده و تقاضای تازه ای ایجاد کند. مدیرعامل بورس کالای ایران از برنامه ریزی برای استفاده از انبارهای بین المللی و برخی انبارهای مستقر در مناطق آزاد خبر داد و گفت: هدف این است که بتوانیم از این زیرساخت ها برای تسهیل تامین کالا به ویژه در شرایط فعلی کشور استفاده کنیم. این اقدام می تواند از مسیر قبض انبار و گواهی سپرده به تامین کالا، سلف واردات و سایر فرآیندهای مرتبط کمک قابل توجهی کند.

جایجایی های گسترده در ترکیب سهامداران خرد خود بوده و معامله گران به شناسایی سود و همچنین ورود به سهام ارزنده بازار روی آوردند.

روند روبه رشد صندوق های اهرمی

صندوق های اهرمی فعال در بازار سرمایه در ادامه روند روبه رشد خود روز چهارشنبه را نیز با صعود دوباره قیمتی و استقبال خریداران پشت سر گذاشتند. ارزش معاملات در این گروه به رقم ۲ هزار و ۷۲۵ میلیارد تومان رسید و تمامی این صندوق ها در سقف قیمتی روزانه معاملات خود را به پایان رساندند.

باز گشایی مثبت صندوق های طلا

روز چهارشنبه صندوق های طلای بورسی معاملات خود را بر مدار مثبت آغاز کردند و در ادامه روند معاملات این گروه دارای شاهد تداوم استقبال خریداران و ورود گسترده سرمایه های حقیقی بود. می توان گفت با توجه به بافت روزهای گذشته در این صندوق ها و جذاب تر شدن قیمت ها و با توجه به توقف روند اصلاح قیمت دلار آزاد و خروج بازار

مدیرعامل بورس کالای ایران خبر داد

توسعه و عرضه ابزارهای جدید در بورس کالا

وارد صندوق های طلا شد و حتی پذیرش های جدید نقره نیز انجام گرفت.

چهارمی تاکید کرد که این اقدام برای سرمایه گذاران یک پیام مهم داشت: اینکه بازار فعال است و امکان معامله وجود دارد. وقتی بازار در شرایط دوازدهم می ماند حتی افرادی که به نقدینگی نیاز دارند با اطمینان بیشتری تصمیم گیری می کنند زیرا می دانند اگر روزی نیاز به فروش داشته باشند امکان فروش وجود دارد و منابع حاصل از آن در زمان مناسب در اختیارشان قرار می گیرد.

تجربه یک تغییر مسیر جدی

چهارمی با بیان اینکه بورس کالا در حال تجربه یک تغییر مسیر جدی است، گفت: در حوزه بازار فیزیکی توسعه رینگ صادراتی، تسهیل دستورالعمل ها، اصلاح مقررات و ورود صنایع و محصولات جدید به بورس کالا در دستور کار قرار دارد. او افزود: در حوزه بازارهای مالی نیز روند اوراق بهادار سازی با طراحی ابزارهای جدید هم از منظر تنوع ابزارها و هم از منظر

نگاه

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

رشد سرمایه گذاری غیر مستقیم با توسعه

صندوق های بورسی

سنا - یک کارشناس بازار سرمایه گفت که یکی از ریسک های همیشگی بازار سرمایه بسته شدن نمادهاست اما این ریسک در صندوق های سهامی عملا وجود ندارد و همین موضوع باعث شده سرمایه گذاری غیر مستقیم برای بسیاری از افراد جذاب تر باشد.

رسول جاویدی با اشاره به تحولات بازار سرمایه پس از سال ۱۳۹۹ توسعه سرمایه گذاری غیر مستقیم را یکی از مهم ترین دستاوردهای بازار سرمایه در سال های اخیر دانست و گفت: پس از تجربه رشد شتابان بازار در نیمه نخست سال ۱۳۹۹ و سقوط آن در نیمه دوم همان سال سازمان بورس تصمیم درستی گرفت و تمرکز بیشتری بر توسعه سرمایه گذاری غیر مستقیم گذاشت. نتیجه این رویکرد افزایش تعداد سبدگردان ها و راه اندازی انواع صندوق های سرمایه گذاری بود.

او افزود: در سال های ابتدایی تعداد صندوق های سرمایه گذاری محدود بود و به همین دلیل تعداد سرمایه گذارانی که از طریق خرید یونیت ها وارد این صندوق ها می شدند نیز چندان زیاد نبود اما با افزایش تعداد نهادهای مالی و شکل گیری فضای رقابتی شاهد ورود ایده های جدید و اخذ مجوزهای متنوع تر بودیم که در نهایت به رشد تعداد صندوق ها و گسترش انواع آنها از جمله صندوق های اهرمی، بخشی، طلا و سایر صندوق های تخصصی منجر شد.

افزایش عمق بازار سرمایه

جاویدی با تاکید بر این که این روند به افزایش عمق بازار سرمایه کمک کرده، اعلام کرد: توسعه صندوق های سرمایه گذاری باعث شد سهم سرمایه گذاری غیر مستقیم در بازار افزایش یابد و در نتیجه رفتارهای هیجانی سرمایه گذاران کاهش پیدا کند. مدیران حرفه ای صندوق ها در مواجهه با شوک های بازار معمولا تصمیمات منطقی تری اتخاذ می کنند و کم تر شاهد فروش های هیجانی هستیم. این موضوع نشان دهنده بلوغ بیشتر بازار سرمایه نسبت به سال های گذشته است این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: رقابت میان مدیران صندوق ها برای کسب بازده بیشتر موجب شده انتخاب سهام و مدیریت پورتفو تخصصی تر شود. به همین دلیل پدیده هایی مانند پروژره کردن سهام کوچک که در گذشته یکی از معضلات بازار بود امروز کم تر مشاهده می شود. البته در مقابل برخی مدیران صندوق ها به دلیل نگرانی از ابطال واحدها، تمایل بیشتری به سرمایه گذاری در نمادهای بزرگ و بنیادی دارند که این موضوع نیز آثار خاص خود را بر بازار برجای گذاشته است.

او اعلام کرد: صندوق های سرمایه گذاری نه تنها برای افرادی که دانش و تجربه کافی در بازار ندارند گزینه مناسبی محسوب می شوند بلکه سرمایه گذاران حرفه ای نیز از آنها استقبال می کنند. بسیاری از فعالان باتجربه بازار با بررسی ترکیب دارایی صندوق ها ترجیح می دهند از طریق صندوق ها سرمایه گذاری کنند زیرا تنوع بخشی مناسب در پرتفوی صندوق ها ریسک سرمایه گذاری را کاهش می دهد.

جاویدی با اشاره به نقش صندوق ها در پاسنخ گوی به سطوح مختلف ریسک پذیری سرمایه گذاران گفت: امروز سرمایه گذاران ریسک پذیر می توانند از صندوق های اهرمی استفاده کنند سرمایه گذاران با ریسک متوسط به سراغ صندوق های بخشی بروند و افرادی که ریسک گریز تر هستند نیز گزینه هایی مانند صندوق های درآمد ثابت یا صندوق های طلا را در اختیار دارند. این تنوع باعث شده نیازهای گروه های مختلف سرمایه گذاری در بازار سرمایه پوشش داده شود او درباره برخی چالش های موجود نیز گفت: هرچند ایجاد صندوق های جدید اقدامی مثبت بوده، اما در برخی موارد مانند صندوق های املاک و مستغلات شاهد فاصله گرفتن قیمت ها از ارزش ذاتی و شکل گیری رفتارهای سفته بازانه بودیم. در چنین شرایطی لازم است نهاد ناظر سازو کارهایی طراحی کند تا صندوق ها سریع تر به کارکرد اصلی خود بازگردند و از انحراف آنها جلوگیری شود.

این کارشناس بازار سرمایه یکی از مهم ترین مشوق های توسعه سرمایه گذاری غیر مستقیم را پایین تر بودن هزینه های معاملاتی صندوق ها نسبت به سرمایه گذاری مستقیم در سهام اعلام کرد و افزود: این مزیت باعث استقبال گسترده تر سرمایه گذاران شده است. اما این حال در برخی صندوق ها به ویژه صندوق های اهرمی و طلا فاصله قابل توجهی میان قیمت تابلو و خالص ارزش دارایی ها (NAV) مشاهده می شود که می تواند کارایی این ابزارها را کاهش دهد. تدوین مقررات دقیق تر در این زمینه می تواند اثربخشی صندوق ها را افزایش دهد.

جاویدی در ادامه به مزیت مهم صندوق های سرمایه گذاری در مقایسه با سهام اشاره کرد و گفت: یکی از ریسک های همیشگی بازار سرمایه، بسته شدن نمادهاست اما این ریسک در صندوق های سهامی عملا وجود ندارد و همین موضوع باعث شده سرمایه گذاری غیر مستقیم برای بسیاری از افراد جذاب تر باشد

ثبات مقررات یکی از الزامات توسعه سرمایه گذاری غیر مستقیم

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: ثبات در مقررات یکی از مهم ترین الزامات توسعه پیش تر سرمایه گذاری غیر مستقیم است. تغییراتی مانند کاهش ضرایب اعتباری یا افزایش هزینه های معاملاتی که در مقاطع مختلف رخ دادند گاه فشار فروش قابل توجهی را به بازار تحمیل کردند. سرمایه گذاران نیز دارند بدانند در چه فضایی سرمایه گذاری می کنند و هزینه ها و مقررات یا چه ثباتی همراه است.

جاویدی توسعه ابزارهای جدید، تسهیل راه اندازی صندوق های نوآورانه، بهره گیری از تجربیات بین المللی و نزدیک کردن مقررات مدیریت دارایی به استانداردهای جهانی را از مهم ترین راهکارهای توسعه سرمایه گذاری غیر مستقیم دانست و گفت: این اقدامات می تواند علاوه بر افزایش سهم سرمایه گذاری غیر مستقیم در کشور زمینه جذب سرمایه گذاران ایرانی خارج از کشور و توسعه ارتباطات مالی با سرمایه گذاران بین المللی را نیز فراهم کند

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام

شرکت بیمه تجارت نو (سهامی عام)

ثبت شده به شماره ۴۸۹۳۴۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۷۲۵۲۳۷

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت بیمه تجارت نو (سهامی عام) دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام این شرکت که در ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۵ در تالار قلم مرکز همایش های کتابخانه ملی به نشانی بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، بعد از ایستگاه مترو حقانی، بلوار کتابخانه ملی، درب غربی ساختمان کتابخانه ملی برگزار می گردد، حضور به هم رسانند.

از سهامداران محترم و یا نمایندگان قانونی آنها درخواست می گردد برکه ورود به جلسه خود را از ساعت ۹ صبح همان روز در محل برگزاری مجمع با ارائه مدارک مالکیت سهام و مستندات نمایندگی/وکالت/ولایت/قیومیت کارت شناسایی معتبر، دریافت نمایند.

دستور جلسه

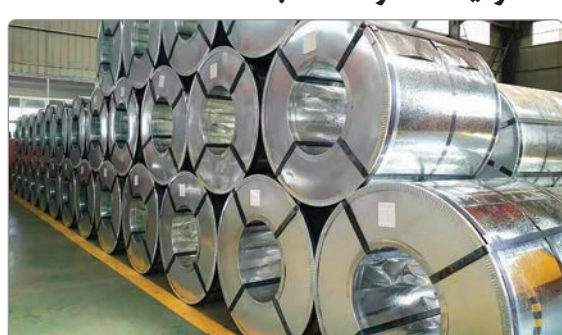
- ۱- استماع گزارش هیئت مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
  - ۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت در خصوص صورت های مالی منتهی به تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
  - ۳- بررسی و تصویب صورت های مالی سال منتهی به تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
  - ۴- انتخاب بازرس قانونی و حسابرس مستقل (اصلی و علی البدل) برای سال ۱۴۰۵ تعیین حق الزحمه آنها
  - ۵- تعیین روزانه کنفرانس انتشار جهت درج آگهی های شرکت
  - ۶- تعیین حق حضور اعضاء غیر موظف هیئت مدیره و نحوه جریان خدمات اعضاء کمیته های تخصصی
  - ۷- انتخاب محاسب فنی رسمی بیمه (اگچونر رسمی بیمه) اصلی و علی البدل طبق آیین نامه ۷۸ شورای عالی بیمه
  - ۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.
- سهامداران محترم که امکان شرکت حضوری در مجمع را ندارند، می توانند از طریق پایگاه اطلاع رسانی شرکت بیمه تجارت نو به نشانی www.tejaratnoins.ir پخش زنده مجمع را برای اطلاع از تصمیمات و رویدادها مشاهده فرمایند.

هیئت مدیره شرکت بیمه تجارت نو (سهامی عام)

ذره بین صنعت

رییس هیات عامل ایمیدرو خبر داد

لغو محدودیت صادرات اسلب

ریس هیات عامل ایمیدرو با اعلام لغو محدودیت صادرات اسلب این کشور اتفاق مثبت برای صنعت فولاد کشور دانست و گفت که با اقدامات انجام شده و برنامه ریزی های صورت گرفته عطف بازار نسبت به ورق فولادی تا حد زیادی فروکش کرده و شرایط برای مدیریت بهتر بازار و توسعه صادرات فراهم شده است. محمدمسعود سمیعی نژاد در گفت و گو با پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، با بیان این که محدودیت صادرات اسلب لغو شده، توضیح داد: این اتفاق خبر بسیار خوبی برای صنعت فولاد کشور به شمار می رود و می تواند به ایجاد تعادل بیشتر در بازار و توسعه صادرات محصولات فولادی کمک کند.

فروکش کردن عطف بازار ورق

ریس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) افزود: خوشبختانه با اقدامات انجام شده و برنامه ریزی های صورت گرفته

مسیر توسعه صنعتی کشور را ادامه دادند و امروز نیز با همان روحیه در مسیر افزایش تولید، اشتغال زایی و آرزوی برای کشور گام برمی دارند.

سمیعی نژاد ادامه داد: حمایت از تولید، تسهیل صادرات و رفع موانع پیش روی صنایع از مهم ترین الزامات تحقق اهداف توسعه ای کشور بوده و این مسیر با همکاری دولت و بخش خصوصی در حال انجام است

قدرت دانی از فعالان صنعت و معن

ریس هیات عامل ایمیدرو در بخش دیگری از سخنان خود از دهها مجموعه تامین کننده تجهیزات و قطعات برای تکمیل طرح های توسعه ای حتی در جریان جنگ توسعه ای کشور و این مسیر با همکاری دولت و بخش خصوصی در حال انجام است

تولید کنندگان در خط مقدم اقتصاد

سمیعی نژاد ادامه داد: فعالان بخش تولید طی بیش از ۴۰ سال گذشته در خط مقدم جبهه اقتصادی کشور حضور داشتند و بلوغ تجربی هم محوریت های بین المللی و نامالیات صنعتی، هیچ گاه اجازه ندادند چرخ تولید متوقف شود

پشت‌پرده قراردادهای نفتی سوریه با آمریکا چه می‌گذرد؟

نقشه جولانی برای گاز سوریه

بازار- ذخایر نفت و گاز سوریه با استانداردهای منطقه‌ای ناچیز است اما برای سوریه ورشکسته منبع درآمد بالقوه مهمی محسوب می‌شود. فاینشسال تایمز در گزارشی نوشت: کونوکو فیلیپس قرار است اولین شرکت بزرگ نفت و گاز آمریکایی باشد که با دولت جدید سوریه قرارداد امضا می‌کند زیرا دمشق برای احیای اقتصادی که تحت‌تاثیر جنگ و تحریم‌های اقتصادی قرار گرفته تلاش می‌کند. کونوکو فیلیپس و ناتو انرژی دو شرکتی هستند که براساس یادداشت تفاهمی که در ماه نوامبر امضا شد قرار است میدان‌های گازی سوریه را توسعه داده و به‌دنبال میدان‌های گازی جدید باشند. به‌گفته دونفر از افراد آشنا با این موضوع انتظار می‌رود این قرارداد هفته جاری امضا شود. در ماه مه شرکت کونوکو فیلیپس به‌همراه شرکت قطر انرژی و توتال تفاهنامه دیگری را با شرکت نفت دولتی سوریه (SPC) برای بررسی اکتشافات تجاری فراساحلی امضا کرد.

سال گذشته دولت سوریه اعلام کرد که این توافق بالقوه، تولید گاز را ظرف یک‌سال بین ۱۴۴میلیون مترمکعب در روز افزایش می‌دهد که افزایش قابل‌توجهی برای این کشور است. تولید گاز از بالاترین میزان خود قبل از جنگ یعنی ۳۰میلیون مترمکعب در روز در سال ۲۰۱۱ دوسوم کاهش یافته است. کارشناسان تخمین می‌زنند که سوریه برای تأمین انرژی شبکه خود روزانه به‌حدود ۱۸میلیون مترمکعب گاز نیاز دارد. این کشور که درحال حاضر به‌واردات از جمهوری آذربایجان و قطر وابسته بوده از خاموشی‌های ملاموم رنج می‌برد، اگرچه پیشرفت‌های اخیر باعث افزایش دسترسی به‌عریق از تقریباً دو ساعت در روز به‌حدود ۱۳ ساعت شده است. ذخایر نفت و گاز سوریه با استانداردهای منطقه‌ای ناچیز است اما برای این کشور ورشکسته، منبع درآمد بالقوه مهمی محسوب می‌شود. احمد الشرع، رئیس‌جمهور سوریه که رژیم اسد را در دسامبر ۲۰۲۴ سرنگون کرد احیای این بخش را در قلب سیاست خارجی خود قرار داده است. او واشنگتن و شرکت‌های آمریکایی را به‌سرمايه‌گذاری تشویق می‌کند زیرا دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا هم به‌دنبال «سلطه بر انرژی» است. پس از وقوع جنگ داخلی در سال ۲۰۱۱ شرکت‌های غربی از جمله شل و توتال عملیات خود را به‌حالت تعلیق درآوردند، وضعیت اضطراری اعلام و دارای‌های خود را مسدود کردند.

بازگشت آرامش به‌بازار نفت پس از بازگشایی تنگه هرمز

نفت ایران نفس کشید

نگرانی‌های ناشی از بسته‌شدن تنگه‌هرمز در محدوده ۹۴۶۹۳دلار معامله می‌شد، حتی در مقطعی از ماه مه و ابتدای ژوئن قیمت‌ها از ۱۰۰دلار نیز عبور کردند و به‌بالای ۱۰۳دلار رسیدند. در اوج بحران حملات به‌زیرساخت‌های انرژی و اختلال در صادرات منطقه بیش از ۱۳میلیون بشکه در روز از عرضه جهانی نفت را تحت تأثیر قرار داده بود. همین مساله موجب شد برخی موسسات بین‌المللی نسبت‌به جهش‌های بیشتر قیمت هشدار دهند. اکنون اما شرایط تغییر کرده است. نفت برنت در معاملات چهارشنبه ۱۷ژوئن در محدوده ۷۹۲۷۸دلار نوسان می‌کند و بازارها بازگشت تدریجی نفت خاورمیانه را پیش‌خور کردند. روتیزر در گزارشی نوشت که کاهش بیش از ۲۰ دلاری قیمت نفت ظرف چند هفته نشان می‌دهد معامله‌گران بیش‌از هر چیز به‌آینده نگاه می‌کنند؛ آینده‌ای که در آن خطر بسته‌شدن تنگه‌هرمز کاهش یافته و احتمال افزایش عرضه از سوی ایران و سایر تولیدکنندگان منطقه بالا رفته است. شاید مهم‌ترین برنده توافق احتمالی ایران

گروه انرژی- پس از ماه‌ها التهاب در بازار جهانی انرژی به‌نظر می‌رسد نفت سرانجام از مدار جنگ خارج شده است. بازگشایی تنگه‌هرمز، اعلام توقف درگیری‌ها میان ایران و آمریکا و آماده‌شدن دوطرف برای امضای تفاهنامه در ژنو مهم‌ترین متغیرهایی هستند که بازار نفت را در روزهای اخیر دگرگون کردند. بازاری که در اوج بحران نفت برنت را به‌محدوده بالای ۱۰۰دلار رسانده بود اکنون دوباره به‌کانال ۷۰دلار بازگشته و معامله‌گران درحال بازنگری در سناریوهای قیمتی خود هستند.

پایگاه تانکر ترکز گزارش داد سومین نفتکش ایرانی از محدوده محاصره دریایی آمریکا عبور کرد. این نفتکش حامل یک‌میلیون بشکه نفت خام بوده است. این پایگاه کمی قبل نیز گزارش داده بود طبق داده‌های سامانه شناسایی خودکار (AIS) دستکم دوایر نفتکش ایران به‌نام‌های دیونا و هیرونا با مجموعاً ۳/۸میلیون بشکه نفت از حیثله محاصره دریایی آمریکا خارج شدند. درحالی‌که در روزهای ابتدایی جنگ و همزمان با اختلال در صادرات نفت خلیج فارس قیمت نفت برنت حتی تا محدوده ۱۱۹دلار نیز صعود کرده بود اکنون با انتشار اخبار توافق سیاسی و بازگشایی تدریجی مسیرهای کشتیرانی قیمت‌ها به‌محدوده ۱۷۸دلار در هر بشکه رسیده است.

این کاهش قیمت تنها نتیجه بازگشایی تنگه‌هرمز نیست بلکه بازار در حال قیمت‌گذاری روی بازگشت نفت ایران به‌تجارت جهانی است. گزارش‌های منتشرشده نشان می‌دهد واشنگتن در چارچوب توافق جدید، محدودیت‌های صادرات نفت ایران را کاهش خواهد داد و تهران نیز صادرات خود را از سر گرفته است. فردا نمایندگان ایران و آمریکا با دآوری پاکستان، قطر، عربستان سعودی و ترکیه در ژنو جمع می‌شوند تا تفاهنامه صلح را به‌امضا برسانند همزمان گزارش‌ها از عبور نفتکش‌های ایرانی از تنگه‌هرمز خبر می‌دهند. عبوری که حالا قیمت نفت را به‌کانال ۷۰دلاری (قیمت نفت پیش از شروع درگیری‌ها) پایین کشانده است.

بازگشت خوش‌بینی به‌بازار

بررسی روند بازار نشان می‌دهد نفت برنت پیش از شکل‌گیری فضای توافق و در اوج

نگاه‌کارشناس

فرزین سوادکوهی در نفت خبر نوشت: درحالی‌که برای دهه‌ها سال نفت مهم‌ترین مقصد سرمایه‌گذاری در صنعت انرژی بود نشانه‌های یک جابه‌جایی تدریجی در حال آشکار شدن است. گزارش‌های اخیر آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری جهانی در پروژه‌های گاز طبیعی و به‌ویژه گاز طبیعی مایع‌شده (LNG) در حال افزایش است آن‌هم در شرایطی که بخش قابل‌توجهی از سرمایه‌گذاری‌های بالادستی نفت با احتیاط بیشتری دنبال می‌شود. این تغییر صرفاً یک جابه‌جایی مالی نیست بلکه می‌تواند نشانه‌ای از تحول در ساختار بازار جهانی انرژی طی دهه آینده باشد. تا چندسال پیش بسیاری از تحلیلگران تصور می‌کردند گذار انرژی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به‌تدریج نقش گاز طبیعی را نیز کاهش خواهد داد اما تجربه سال‌های اخیر به‌ویژه پس از بحران انرژی اروپا، مسیر متفاوتی را رقم زد. گاز طبیعی نه‌تنها از معادلات انرژی حذف نشد بلکه به‌عنوان سوختی میانجی میان اقتصاد مبتنی بر سوخت‌های فسیلی و اقتصاد کم‌کربن جایگاه تازه‌ای پیدا کرد.

در این میان آنچه بیش از خود گاز اهمیت پیدا کرده، LNG است. اگر در گذشته بازار گاز تا حد زیادی منطقه‌ای بود و محدودیت خطوط لوله تعیین‌کننده مسیر تجارت محسوب می‌شد LNG این معادله را تغییر داده است. اکنون گاز می‌تواند همانند نفت میان قاره‌ها جابه‌جا شود و خریداران نیز گزینه‌های بیشتری برای تأمین انرژی در اختیار داشته باشند. همین ویژگی باعث شده پروژه‌های LNG به‌یک‌ی از جذاب‌ترین حوزه‌های سرمایه‌گذاری در صنعت انرژی تبدیل شوند. از آمریکا و قطر گرفته تا استرالیا، کانادا و چین کشورهای آفریقایی موج تازه‌ای از سرمایه‌گذاری در پایانه‌های مایع‌سازی، زیرساخت‌های صادراتی و ناوگان حمل LNG آغاز شده است. آمریکا که تا کمتر از دوده پیش‌واردکننده گاز محسوب می‌شد اکنون به‌یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان

الشرع این شرکت‌ها را تحت فشار قرار داد تا دوباره سرمایه‌گذاری کنند یا برای خروج از سوریه مذاکره کنند. واشنگتن سال گذشته تخفیف تحریم‌ها را برای سوریه در نظر گرفت و راه را برای کونوکو فیلیپس و سایر شرکت‌های آمریکایی هموار کرد تا باوجود یک محیط نظارتی شکننده معاملات خود را با دولت الشرع دنبال کنند. اندرو تیلر که در دولت اول ترامپ به‌عنوان مشاور ارشد در امور سوریه خدمت می‌کرد و اکنون عضو موسسه واشنگتن است، گفت: این یک لحظه محجوری است. خوب است که شرکت‌ها وارد سوریه می‌شوند. وقتی قراردادی دارید می‌توانید تلاش کنید و حرکت کنید. بیابید ببینیم چقدر سریع می‌توانند پیش بروند. از زمان شروع جنگ آمریکا علیه ایران و بسته‌شدن عملی تنگه‌هرمز، الشرع سعی کرده سوریه را به‌عنوان یک ریدور ترانزیت جایگزین برای نفت خام جهانی قرار دهد این کشور به‌عنوان یک مسیر ترانزیت زمینی حیاتی برای صادرات نفت عراق به‌بازارهای جهانی عمل می‌کرد. دولت سوریه به‌عنوان بخشی از تلاش گسترده‌تر خود برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش در ماه‌های اخیر توافقنامه‌ها و تفاهنامه‌هایی را با شرکت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای برای میادین نفت و گاز خود از جمله شورون، قطر انرژی، توتال و دانا گاز مستقر در امارات‌متحده‌عربی امضا کرده است.

البته برخی تحلیلگران هشدار می‌دهند که بازگشت کامل به‌شرایط عادی زمان‌بر خواهد بود. بیمه نفتکش‌ها، بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده و بازگشت کامل ظرفیت صادراتی کشورهای منطقه فرآیندی چندماهه است و به‌همین دلیل احتمالاً نفت در کوتاه‌مدت همچنان در محدوده ۸۵۱۷۵دلار نوسان خواهد کرد.

تحلیلگران انرژی براین باورند که برای ایران توافق احتمالی با آمریکا تنها به‌معنای افزایش صادرات نفت نیست بلکه می‌تواند فرصت کم‌نظیری برای بازسازی صنعت انرژی کشور فراهم کند. سال‌ها تحریم موجب کاهش سرمايه‌گذاری در میادین نفتی، فرسودگی تجهیزات و عقب‌ماندگی در توسعه برخی پروژه‌ها شده است.

به گفته آنان، اگر توافق ژنو به‌مرحله اجرا برسد و محدودیت‌های نفتی کاهش یابد ایران می‌تواند ظرف مدت ماه‌های آینده بخشی از ظرفیت ازدست‌رفته خود را احیا کند. کارشناسان معتقدند بازگشت صادرات به‌سطوح بالاتر از یک‌میلیون بشکه در روز در سناریوی خوش‌بینانه دور از دسترس نخواهد بود. بازارهای آسیایی به‌ویژه چین و هند می‌توانند موتور اصلی رشد صادرات نفت ایران باشند.

بااین‌حال چالش‌های مهمی نیز باقی مانده است. رقابت شدید میان تولیدکنندگان خاورمیانه، کاهش رشد تقاضای جهانی و احتمال

■ ژنو؛ نقطه آغاز فصل جدید نفت

ایران؟

تا ۲۴ ساعت آینده همه نگاه‌ها اکنون به‌ژنو دوخته خواهد شد؛ جایی که قرار است روز جمعه هیات‌های ایران و آمریکا تفاهنامه‌ای را امضا کنند که به‌گفته مقام‌های دوطرف چارچوب پایان رسمی بحران و آغاز همکاری‌های اقتصادی جدید را مشخص خواهد کرد. بازار نفت از هم‌اکنون واکنش خود را نشان داده است. افت قیمت‌ها در روزهای اخیر در واقع ناشی از این انتظار است که نفت ایران دوباره وارد بازار جهانی شود و مسیر صادرات از تنگه‌هرمز به‌حالت عادی بازگردد. آژانس بین‌المللی انرژی نیز اعلام کرده بازگشایی تنگه‌هرمز و بازگشت تولید منطقه می‌تواند در سال‌های آینده حتی بازار را با مزاد عرضه مواجه کند.

به‌فناوری‌های پیشرفته، تجهیزات خاص، تأمین مالی بلندمدت و حضور شرکت‌های بزرگ بین‌المللی نیاز دارد. در غیاب این مولفه‌ها توسعه پروژه‌های LNG با دشواری‌های جدی مواجه می‌شود. اما مساله فقط تحریم نیست. بازار LNG طی دوده دهه گذشته با سرعتی رشد کرده که فرصت‌های از دست رفته را پرهزینه‌تر کرده است. کشورهایی که زودتر وارد این بازار شدند اکنون قراردادهای بلندمدت فروش، زیرساخت‌های صادراتی و شبکه گسترده مشتریان را در اختیار دارند. درمقابل ورود دیرهنگام به‌این رقابت نیازمند سرمایه‌گذاری‌های سنگین‌تر و برنامه‌ریزی دقیق‌تر خواهد بود. این درحالی است که اهمیت LNG برای ایران تنها به‌صادرات گاز محدود نمی‌شود. توسعه این صنعت می‌تواند به‌تنوع‌بخشی درآمدهای انرژی، کاهش وابستگی به‌بازارهای محدود منطقه‌ای و افزایش انعطاف‌پذیری صادرات گاز کمک کند. در واقع تفاوت اصلی میان صادرکننده گاز و صادرکننده LNG در همین انعطاف نهفته بوده؛ اولی به‌جغرافیا وابسته است و دومی به‌بازار جهانی متصل می‌شود.

امروز بازار جهانی انرژی در حال ارسال یک پیام روشن است و آن اینکه سرمایه‌ها به‌سمت گاز و به‌طور مشخص LNG حرکت می‌کنند. این تغییر به‌معنای پایان عصر نفت نیست اما نشان می‌دهد یکی از مهم‌ترین میادین‌های رقابت انرژی در دهه‌های آینده نه در چاه‌های نفت بلکه در زنجیره ارزش گاز طبیعی مایع‌شده شکل خواهد گرفت برای ایران این تحول بیش از یک روند جهانی است. کشوری که بر یکی از بزرگ‌ترین ذخایر گازی جهان نرسیده است اکنون با این پرسش روبه‌رو است که آیا می‌تواند در موج جدید سرمایه‌گذاری LNG جایگاهی برای خود تعریف کند یا همچنان سرش بی‌کلاه می‌ماند و نظاره‌گر رشد رقبایی می‌شود که سال‌ها پیش وارد این بازار شدند. شاید پاسخ به‌این پرسش بیش‌از هر عامل دیگری جایگاه آینده ایران در اقتصاد انرژی جهان را تعیین کند.

خبر

چرا اوضاع آب تهران خوب نیست؟

ایلنا- مدیرکل دفتر مدیریت مصرف و کاهش هدررفت شرکت آب و فاضلاب کشور گفت که اگرچه در تهران بارندگی‌ها خوب بود اما چون حجم ذخیره قبلی را سال گذشته استفاده کرده بودیم همچنان در مقایسه با آمار بلندمدت کاهش هشتمیم.

علی سیدزاده درباره وضعیت بارش و تأثیری که در بهبود ذخایر سدها داشته اظهار داشت: آمارها نشان می‌دهد آسمان در بخش‌هایی از غرب، شمال غرب و جنوب غرب کشور وضعیت بارندگی نسبتاً نسبت‌به سال گذشته بهتر بوده و همین باعث شده بسیاری از سدها به‌حجم لازم برسند. اگرچه همچنان در کلان‌شهرهایی مانند مشهد، گلستان، قم و اراک مخصوصاً تهران دچار مشکل کمبود آب هستیم.

وی ادامه داد: اگرچه در تهران هم بارندگی‌ها خوب بود ولی چون حجم ذخیره قبلی را سال گذشته استفاده کرده بودیم همچنان در مقایسه با آمار بلندمدت کاهش هشتمیم یعنی هرچند نسبت‌به سال گذشته افزایش بارش داشتیم اما نسبت‌به بلندمدت ۳۰ تا ۳۵ درصد کاهش داریم.

وی درباره وضعیت ذخایر و تأمین آب در سیستان بلوچستان توضیح داد: طبق آمار وضعیت بارندگی در این استان نسبت‌به پارسل بهتر شده و مخصوصاً در چاه نیمه‌ها شرایط ذخیره آب بهتر بوده است. مدیرکل دفتر مدیریت مصرف و کاهش هدررفت شرکت آب و فاضلاب کشور خاطرنشان کرد: چاه نیمه‌ها در استان سیستان‌بلوچستان در واقع نقش مخزن نگهداری آب را بازی می‌کنند در کل اوضاع آب این استان نسبت‌به سال گذشته بهتر است اما همچنان در روستاهای دوردست و مناطقی که به‌آب سالم شرب و بهداشتی دسترسی ندارند آبرسانی سیار و تانکری در دستور کار است وی درباره اوضاع تأمین آب در اصفهان نیز گفت: بارندگی در اصفهان نیز نسبت‌به پارسل بهتر بوده و شرایط سد زاینده‌رود هم نسبت‌به مدت مشابه سال گذشته بهتر است اما قاعدتاً موضوع مدیریت بهینه مصرف آب همچنان باید در دستور کار قرار گیرد.

آغاز به‌کار نخستین نیروگاه زمین‌گرمایی

ایرنا- مدیرعامل شرکت برق حرارتی از افتتاح نخستین پروژه نیروگاه زمین‌گرمایی کشور در هفته‌های آینده خبر داد و اعلام کرد که با بهره‌برداری از این پروژه ایران به‌باشگاه کشورهای دارای نیروگاه زمین‌گرمایی در جهان می‌پیوندد.

عظیم اعتمادی در آئین آغاز رسمی بهره‌برداری بخش بخار نیروگاه سیکل ترکیبی رودشور به‌ظرفیت ۳۴۵مگاوات از بهره‌برداری از چندپروژه مهم نیروگاهی در کشور خبر داد و گفت: با اجرای طرح‌های جدید و تکمیل واحدهای سیکل ترکیبی سالانه حدود ۱۰۰میلیون مترمکعب در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود. به‌گفته وی، برای اجرای این پروژه‌ها در مجموع حدود ۸۰میلیون یورو سرمايه‌گذاری شده است که در حوزه نیروگاهی رقم قابل‌توجهی به‌شمار می‌رود.

مدیرعامل شرکت برق حرارتی با بیان اینکه در قالب برنامه‌های توسعه‌ای این شرکت ۱۶ واحد نیروگاهی از تمهیدات موجود وارد مدار تولید شدند، بیان کرد: دوواحد دیگر شامل نیروگاه‌های فرودسی و عسلویه نیز در آستانه بهره‌برداری قرار دارند و آئین افتتاح آنها در ماه آینده برگزار می‌شود. با بهره‌برداری از این طرح‌ها افزایش ظرفیت تولید برق بدون مصرف سوخت اضافی محقق می‌شود اعتمادی از برنامه‌ریزی برای تکمیل بخش بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی خبر داد و گفت: برای هزارمگاوات نیروگاه سیکل ترکیبی که بخش بخار آنها اجرا نشده برنامه‌ریزی گسترده‌ای انجام شده و با حمایت وزارت نیرو و پیش‌بینی منابع در قانسون بودجه و مصوبات دولت عملیات اجرایی این پروژه‌ها در شش‌ماه نخست سال آغاز می‌شود. نخستین پروژه نیز مربوط به‌بخش بخار نیروگاه کارون خواهد بود.

به‌گفته وی، با اجرای این طرح‌ها بازده نیروگاه‌های کشور به‌حدود ۵۸ درصد می‌رسد که رقمی قابل‌قبول در سطح استانداردهای جهانی به‌شمار می‌آید.

جهش ۱۱۰ درصدی سفارش ساخت نفتکش

مین نفت- دفتر سفارش نفتکش‌های غول پیکر (VLCC) به‌بالاترین سطح خود در حدود ۱۵سال گذشته رسیده و به‌نزدیکی رکوردهای ثبت‌شده در دوران رونق بازار پیش از بحران مالی جهانی نزدیک شده است: جهش ۱۰۰درصدی سفارش ساخت نفتکش بررسی روند سفارش‌گذاری نفتکش‌ها نشان می‌دهد صنعت کشتیرانی پس از چندسال رکود وارد مرحله جدیدی از سرمایه‌گذاری شده است. افزایش تعداد سفارش‌ها همزمان با دوره‌ای از درآمدهای قابل‌توجه مالکان نفتکش رخ داده است.

ساخت یک نفتکش VLCC سرمایه‌گذاری چند دهه‌میلیون دلاری و فرآیندی چندساله محسوب می‌شود و مالکان تنها زمانی اقدام به‌ثبت سفارش‌های گسترده می‌کنند که انتظار داشته باشند بازار حمل نفت در سال‌های آینده همچنان پررونق باقی بماند.

درسال‌های اخیر جنگ اوکراین و تغییر مسیر صادرات نفت روسیه باعث شد بسیاری از محموله‌ها به‌جای بازارهای سنتی مسیرهای طولانی‌تری را به‌سوی آسیا طی کنند.

این تحول موجب افزایش تقاضا برای نفتکش‌های بزرگ و رشد نرخ کرایه حمل شد؛ موضوعی که سودآوری شرکت‌های کشتیرانی را به‌شکل کم‌سابقه‌ای افزایش داد و انگیزه سفارش کشتی‌های جدید را تقویت کرد آخرین بار که دفتر سفارش VLCC ها به‌چین سطوحی رسید بازار جهانی نفت در آستانه بحران مالی سال ۲۰۰۸ قرار داشت. پس از آن ورود گسترده نفتکش‌های جدید برای سال‌ها تعادل عرضه‌و تقاضا در بازار حمل‌ونقل دریایی را برهم زد و فشار زیادی بر درآمد شرکت‌های فعال در این بخش وارد کرد.

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص تاپ سرویس (در حال تصفیه) به شناسه ملی ۱۰۱۰۶۲۵۵۳۸ و به شماره ثبت ۱۸۱۵۸

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۰۴ تصویبات ذیل اتخاذ شد عملکرد مدیر تصفیه منتهی به تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹ به تصویب رسید. موسسه حسابرسی رازدار به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۹۰۸۶ به عنوان ناظر تصفیه برای سال مالی ۱۴۰۵ انتخاب گردیدند آقای رضا ابوطالبی‌نصر آبیاد با کدملی ۰۰۷۴۰۴۶۹۴۲ به سمت مدیر تصفیه برای مدت یکسال انتخاب گردید آدرس مدیر تصفیه و محل تصفیه منتهی به سمت آباشمشهر، بلوار شهزادی ایران‌خودرو دزبل، سعیدی به شماره ثبت ۳۳۱۹۷۱۳۸۱ می‌باشد.

درب شماره ۶ با کدپستی ۳۳۱۹۷۱۳۸۱ می‌باشد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری تهران (۲۲۰۹۹۱۹)

با جام جهانی

راز اشک‌های لئو

چرا مسی وسط زمین گریه کرد؟

ایستنا– لئوئل مسی درباره درخشش در دیدار برابر الجزایر و دلیل گریه‌کردن خود بعد از گلزنی سخن به‌میان آورد.

مهاجم و کاپیتان تیم ملی آرژانتین در بازی مرحله گروهی جام جهانی۲۰۲۶ مقابل الجزایر هت‌تریک کرد و به‌صدر جدول

برترین گلزنان تاریخ جام جهانی رسید.

مسی که اولین فوتبالیستی است که در شش جام جهانی بازی کرده حالا با ۱۶گل زده در کنار میروسلانو کلوژه درصرد برترین گلزنان تاریخ جام جهانی قرار دارد.

این اعجوبه آرژانتینی بعد از بازی گفته‌رختکن ما بسیار متحد است.احساس خوشحالی بسیار زیادی دارم.خوش شانس بودیم که در این بازی با این نتیجه به‌پیروزی دست پیدا کردیم.من مدیون هواداران هستم که اینگونه از من حمایت می‌کنند. آنها بار دیگر ورزشگاه را پر کردند. ما برابر یک حریف سخت پیروزی ازشمندی را کسب کردیم و این خوشحال‌کننده است.درحالت خوبی قرار دارم و واقعا خوشحال هستم.

مسی درباره دلیل گریه‌کردنش گفته: روزهای سختی را تجربه کردم و به‌همین دلیل تحت تاثیر قرار گرفتم و گریه کردم. از هم تیمی‌هایم و کادرفنی تشکر می‌کنم. من همیشه نهایت تلاش خود را به‌کار می‌گیرم. فیلم مستند ناآل را دیدم و احساس کردم که به‌زندگی من هم بسیار نزدیک است. من همیشه نهایت تلاش خودم را در زمین گذاشتم و به‌همین خاطر احساس رضایت داشته و از این حیث به‌ناآل شباهت دارم.

مسی در واکنش به‌رسیدن به‌ر کلوژه و عبور از رونالوو گفته: این افتخار بزرگی است که با این بزرگان رقابت کنیم. رونالوو قاریو از بزرگ‌ترین بازیکنانی است که تاکنون دیدم. او از بهترین‌های تاریخ است با این حال در رده نخست نیست و به‌همین خاطر اینها یک آمار هستند و نه چیزی دیگر.

او در پایان گفته: من از کودکی عاشق فوتبال بودم و تنها دوست دارم که بازی کنم. وقتی در شرایط بدنی خوبی باشم نهایت تلاش خودم را می‌کنارم.

فغانی بازهم تاریخ‌ساز شد

خبرآنلاین– علی‌رضا فغانی،مردی که مرزهای دلوری

جهان را جابه‌جا کرد.

گاهی یک دور آن‌قدر بزرگ می‌شود که دیگر فقط قاضی مسابقه نبوده بلکه بخشی از تاریخ فوتبال است. علی‌رضا فغانی حالا به‌چنین جایگاهی رسیده است.دوری که از زمین‌های فوتبال ایران آغاز کرد و با سال‌ها تلاش، آرامش ذهنی، اقتدار و شخصیت حرفه‌ای خود به‌یکی از شناخته‌شده‌ترین داوران فوتبال جهان تبدیل شد.فغانی با قضاوت دیدار فرانسه و سنگال در

جام جهانی۲۰۲۶ نخستین دآوری شد که در چهارده‌روز جام جهانی حاضر شده است. داور ایرانی را بیش از هر چیز یاد و ویژگی می‌شناسند.شجاعت در تصمیم‌گیری و کنترل فوق‌العاده مسابقات بزرگ. او هیچ‌گاه از گرفتن تصمیمات دشوار هراس نداشته و همین ویژگی باعث شده فیفا در حساس‌ترین مسابقات جهان به‌او اعتماد کند. از فینال المپیک۲۰۱۶ گرفته تا دیدار دهنه‌ای جام‌جهانی۲۰۱۸ و مسابقات بزرگ بین‌المللی فغانی همواره نشان داده که شخصیتش فراتر از فشار سکوها و نام ستاره‌هاست.

اکنون او به‌ر کودکی تاریخی رسیده است: نخستین دآوری که در چهارده‌روز جام جهانی حضور داشته؛ افتخاری که نام او را برای همیشه در تاریخ دآوری فوتبال جهان ثبت می‌کند

من از اول اشتباهی بودم!

خبرآنلاین – علی نعمتی مقابل نیوزیلند همان نمایشی را ارائه داد که تصور می‌شد.

خط دفاعی تیم ملی کماکان علامت سوال بزرگ تیم ملی است.خطی که همچنان صلابت و اقتدار لازم ندارد. این حقیقتی است که قبلا به‌کرات در تیم ملی مشخص شده بود اما در نخستین بازی جام جهانی برابر نیوزیلند به‌عینه آن را دوباره دیدیم. واقعیت این است که اگر تیم ملی برابر نیوزیلند

به‌پیروزی نرسید دلیل آن خط دفاعی متزلزل و پرآشوب ایران بود.

امیر قلعه‌نویی برای بازی نخست جام جهانی از زوج علی نعمتی–شجاع خلیل‌زاده در قلب دفاع استفاده کرد؛ زوجی که از همان دقیقه نخست مشخص بود که تیم ملی را به‌فردرس خواهند انداخت.

درحالی‌که همه تصور می‌کردند حسین کتعمانی زوج شجاع در مرز دفاع باشد امیر به‌علی نعمتی مدافع مورد علاقه خود بازی داد؛ مدافعی که حتی حضورش در لیست جام جهانی دارای تردیده‌ای جدی است و بسیاری او را مستحق حضور در جام جهانی نمی‌دانند چه‌پرسد بازی در ترکیب اصلی. نتیجه اعتماد به‌مدافع مورد علاقه البته یک فاجعه تمام عیار بود. او اشتباهاتی در این بازی انجام داد که بسیار مبتدیان‌ه بود و جزو اصول اولیه و بدیهی یک دفاع محسوب می‌شود.

نعمتی در این بازی تیم ملی خیلی زود خودش را نشان داد و نیوزیلند با اولین حمله جدی به‌سمت دروازه ایران و با اولین شوت در چهارچوب به‌گل رسید. روی این گل خیلی از بازیکنان ایران از سعید عزت‌اللهی گرفته تا شجاع که تماشاگر صرف بود مرتکب اشتباه شدند اما واکنش علی نعمتی براستی مبتدیان‌ه بود. او درست در لحظه آخر به‌جای پلاک‌کردن مهاجم حریف و تحت‌فشار قرار دادن او از وی فاصله گرفت تا جاست به‌راحتی و بدون مزاحم تور دروازه ایران را تکان دهد.

چراغ سبز آمریکا به ترابی

«جهان‌صنعت»– مهدی ترابی، بازیکن تیم ملی فوتبال ایران رواندی ورود به‌آمریکا را دریافت کرد. با اعلام فدراسیون فوتبال در پی انقضای ویزای «کبکار ورود» مهدی ترابی به‌آمریکا با اقدامات انجام‌گرفته ازسوی فدراسیون فوتبال و هماهنگی با فیفا این‌بازیکن امروز ویزای «چند بار ورود» خود را دریافت کرد.

ترابی با دریافت این ویزا مشکلی برای همراهی تیم ملی فوتبال در بازی‌های پیش‌رو ندارد و می‌تواند تیم ایران را همراهی کند.

«جهان‌صنعت»– روزگاری بسیاری از

دشت‌های ایران با کشاورزی و دامداری زنده بودند؛ زمین‌هایی که معاش هزاران خانواده را تأمین می‌کردند و ستون فقرات معیشت ساکنان محلی به‌شمار می‌رفتند اما امروز در برخی از همین مناطق ترک‌های عمیق بر خاک نشست، چاه‌ها کم‌آب شدند و گردوغبار جای سبزی و نشاط زمین را گرفته است. بیابان‌زایی آرام‌آرام و بی‌صدا پیش می‌رود. به‌قدری آهسته که گاهی دیده نمی‌شود اما آنقدر گسترده که آتارش در زندگی میلیون‌ها نفر قابل مشاهده است. کارشناسان می‌گویند خشکسالی‌های پایبی، برداشت بی‌رویه از منابع آب، تخریب پوشش گیاهی و تغییرات اقلیمی سرعت گسترش اراضی بیابانی را افزایش داده است. نتیجه این روند تنها از دست‌رفتن زمین‌های حاصلخیز نیست. کاهش تولید کشاورزی، تشدید فقر، مهاجرت روستائیان و افزایش کانون‌های گردوغبار نیز از پیامدهای آن به‌شمار می‌رود. ۲۷خردادماه روز جهانی مقابله با بیابان‌زدایی است. در این رویداد بازدیدگر نگاه‌ها به‌یکی از مهم‌ترین بحران‌های خاموش ایران دوخته شده؛ بحرانی که اگر مهار نشود می‌تواند چهره جغرافیایی و اجتماعی کشور را بیش‌ازپیش دگرگون کند.

تغییر چهره سرزمین ایران

بیابان‌زایی یکی از جدی‌ترین چالش‌های زیست‌محیطی ایران به‌شمار می‌رود؛ کشوری که بخش عمده‌ای از آن در اقلیم خشک و نیمه‌خشک قرار گرفته است. براساس آمارهای رسمی، حدود ۳۴۱۳۲ میلیون‌هکتار از مساحت ایران را اراضی بیابانی تشکیل می‌دهد که معادل حدود ۲۰درصد مساحت کشور است. میلیون‌ها هکتار از این اراضی در زمره کانون‌های بحرانی فرسایش بادی قرار دارند و هرساله خسارات قابل‌توجهی به‌بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی وارد می‌کنند. کارشناسان هشدار می‌دهند که روند گسترش بیابان در کشور نگران‌کننده است. برخی برآوردها نشان می‌دهد روزانه حدود ۵۴هکتار از اراضی ایران در معرض تخریب قرار گرفته و به‌بیابان تبدیل می‌شود.

ایران از نظر وسعت مناطق بیابانی در میان کشورهای جهان جایگاه بالایی دارد و سال‌هاست با پدیده‌هایی مانند فرسایش خاک، گردوغبار و کاهش پوشش گیاهی دست‌وپنجه نرم می‌کند. فرسایش خاک نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تشدید بیابان‌زایی و ضعیف مطلوبی ندارد. براساس برخی گزارش‌ها میزان فرسایش خاک در ایران سالانه بین ۳۴۱۶تن در هکتار برآورد می‌شود؛ رقمی که چندین برابر میانگین جهانی است و نشان می‌دهد سرمایه‌های طبیعی کشور باسرعتی نگران‌کننده درحال از دست‌رفتن هستند. درمقابل طی دهه‌های گذشته طرح‌های متعددی برای مهار بیابان‌زایی اجرا شده است. آمارها نشان می‌دهد عملیات بیابان‌زدایی درحدود ۷/۵میلیون هکتار از اراضی کشور انجام شده که شامل نهال کاری، بذرپاشی، مدیریت روان‌آب‌ها و تثبیت شن‌های روان بوده است. حدود یکمیلیون و ۴۰۰هزارهکتار جنگل دست‌کاشت

- صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعیدی
- ناشر: ۸۸۹۰۰۸۷۶
- تلفن تحریریه: ۵-۸۸۹۱۸۸۴۴

- نشانی: میدان فاطمی-خیابان جویسبار-کوچه غفاری پلاک ۶ واحد ۲۰۶
- روابط عمومی: ۸۸۹۱۷۷۴۷
- شماره پیامک: ۲۰۰۰۸۳۸۸
- لینوتوگرافی و چاپ: مصمیم

www.jahanesanat.ir
jahan1383@yahoo.com

«جهان صنعت» پیشروی بیابان در ایران را بررسی کرد

سایه سنگین کویر

ایران چندین برابر میانگین جهانی است. این فرسایش ناشی از عوامل مختلفی مانند کاهش پوشش گیاهی، چرای بی‌رویه دام، کشاورزی ناپایدار و تغییر کاربری اراضی است. خاکی که طی هزاران سال شکل گرفته در مدت کوتاهی از بین می‌رود و این یعنی از دست‌رفتن یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های طبیعی کشور. در بعد کشاورزی بیابان‌زایی به‌شکل مستقیم امنیت غذایی را تهدید می‌کند. کاهش حاصلخیزی خاک، کمبود آب و تغییر الگوهای اقلیمی باعث کاهش تولید محصولات کشاورزی در بسیاری از مناطق شده است. در برخی استان‌ها زمین‌هایی که زمانی چندین محصول در سال تولید می‌کردند امروز با رها شده یا به‌زمین‌های کم‌بازده تبدیل شدند. این روند علاوه بر کاهش تولید باعث افزایش هزینه‌های کشاورزی و کاهش درآمد روستائیان شده است.

روزگار تلخ خاک

بعد اجتماعی بیابان‌زایی شاید کمتر دیده شود اما یکی از مهم‌ترین پیامدهای آن است. کاهش منابع طبیعی و افت درآمد در مناطق روستایی موجب از مهاجرت را به‌سمت شهرها ایجاد کرده است. این مهاجرت‌ها نه‌تنها فشار بر شهرهای بزرگ را افزایش داده بلکه باعث تخلیه تدریجی روستاها و تغییر ساختار جمعیتی در مناطق مختلف کشور شده است. در برخی مناطق بیابان‌زایی به‌معنای واقعی کلمه به‌حالی‌شدن سکونت انسانی منجر شده است. در بعد اقتصادی نیز هزینه‌های بیابان‌زایی بسیار سنگین است. از یک‌سو خسارت مستقیم به‌بخش کشاورزی و دامداری وارد می‌شود و ازسوی‌دیگر هزینه‌های ناشی از گردوغبار، بیماری‌های تنفسی، تخریب زیرساخت‌ها و کاهش بهره‌وری اقتصادی افزایش می‌یابد. برآوردهای مختلف نشان

جنوب شرق کشور متمرکز هستند؛ جایی که بارندگی پایین، تبخیر بالا و پوشش گیاهی ضعیف شرایط طبیعی شکننده‌ای ایجاد کرده است. درچین‌مناطق کویرک‌تک فشار انسانی می‌تواند تعادل اکولوژیک را برهم بزند و روند بیابانی‌شدن را تسریع کند.

یکی از مهم‌ترین ابعاد بیابان‌زایی در ایران بحران آب است. بیش‌از ۹۰تا۱۰۰درصد منابع آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود درحالی‌که بهره‌وری این بخش پایین و الگوی کشت در بسیاری از مناطق با اقلیم خشک سازگار نیست. برداشت بی‌رویه از سفره‌های زیرزمینی، خفر گسترده چاه‌های مجاز و غیر مجاز و کاهش بارش‌ها باعث شده بسیاری از دشت‌های ایران وارد وضعیت ممنوعه یا بحرانی شوند. در برخی مناطق افت سطح آب زیرزمینی به‌حدی رسیده که پدیده فرونشست زمین رخ داده؛ پدیده‌ای که

ایران در محاصره بیابان

بیابان‌زایی در ایران تنها یک پدیده طبیعی ناشی از اقلیم خشک و کم‌بارش کشور نیست بلکه نتیجه هم‌زمان فشارهای انسانی، تغییرات اقلیمی و الگوهای ناپایدار توسعه است. کارشناسان این پدیده را فرسایش تدریجی توان تولید سرزمین تعریف می‌کنند. روندی که در آن خاک حاصلخیز، پوشش گیاهی و منابع آب به‌تدریج کاهش یافته و جای خود را به‌زمین‌های کم‌بازده، شور، فرسوده و در نهایت بیابانی می‌دهند. ایران با قرارگرفتن در کمربند خشک و نیمه‌خشک جهان ذاتا در معرض این خطر قرار دارد اما شواهد نشان می‌دهد سرعت تخریب منابع طبیعی در دهه‌های اخیر از توان بازسازی طبیعت پیشی گرفته است. در بعد جغرافیایی حدود ۲۰درصد از مساحت ایران با مناطق بیابانی تشکیل می‌دهد و بخش بزرگی از کشور نیز در معرض خطر مستقیم بیابان‌زایی قرار دارد. این مناطق عمدتا در مرکز، شرق و

حوادث

نوزاد زبیايم را دور از چشم شوهرم فروختم

«کونون دخترم دوماهه است اما از آن روز به‌بعد دیگر همسرم با من کلامی حرف نمی‌زند و خانه‌ای را که در آن گل‌های عشق و صفا کاشته بودم با بی‌خردی از ریشه خشکاندم!» زن جوانی به‌همراه همسرش برای دادخواهی از یک پزشک و دوخانم دیگر به‌کلانتری مراجعه و نیازم‌زند مشاوره بود و پس از بررسی احوال ایشان توسط مشاور کلانتری نصیرتوی شیرو داستان زندگیش را اینگونه تعریف کرد در خانواده ضعیفی متولد شده بودم و به‌دلیل مشکلات مالی خانواده و نیز بیماری پدر نتوانستم مقطع ابتدایی را به‌پایان برسانم و در ۱۵سالگی برای کاهش بار هزینه‌های مالی خانواده به‌اولین خواستگارم جواب مثبت دادم و ازدواج کردم و پس از گذشت سه‌سال از زندگی مشترک‌مان متوجه اعتیاد همسرم شدم. بارها برای ترک اعتیادش تلاش کردم اما او اراده ضعیفی داشت و پس از بازگشت از کمپ مجدد لغزش می‌کرد. از کار زیاد رنجور و ناتوان شده بودم و نیاز به‌استراحت داشتم ازاین‌رو به‌منزل خواهرم درشهرستان رفتم تاحمل‌بہتر شود. پس از پهبودی به‌خانه برگشتم و با پسرصاحب خان‌ام ازدواج کردم و به‌لطف خدا بعد از یک ماه از همسرم باردارشدم یک روز حمید با من تماس گرفت و پیشنهاد عجیبی به‌من داد که بچه‌ای را که باردار بودم به‌خواهرش بدهم و به‌همسرم بگویم بچه مرده به‌دنیا آمده است. برای حفظ زندگی و تأمین بخشی از مخارج زندگی مجبور به‌پذیرفتن درخواستش شدم. یک هفته به‌دنیاآمن فرزندم مانده بود که حمید و خواهرش مرا به‌اجبار به‌بیمارستان خصوصی بردند و با هماهنگی که با پزشک انجام داده بودند مرا به‌اتاق عمل برده و دخترم در ساعت ۱۰شب به‌دنیا آمد. همسرم شب به‌منزل آمد و متوجه غیبت من شده بود و با پرس‌وجو فهمیده بود که در بیمارستان هستم. دربیمارستان به‌لو گفته بودند که فرزندت مرده به‌دنیا آمده و وقتی درخواست ملاقات داده بود اجازه به‌لو نداده بودند. فرادی آن روز که برای ترخیص من آمده بود متوجه رفتارهای مشکوک حمید و خواهرش شده بود که برای ترخیص من اصرار داشتند هزینه بیمارستان را واريز کنند و به‌آنها گفته بود نیازی به‌کمک شما ندارم و خودم از پس هزینه‌ها برمی‌آیم اما موقع تسویه حساب متوجه شده بود که فرزندمان زنده است.

اشتباه مرگبار در انتقام‌گیری دوستانه

مردی که درجریان یک‌درگیری و با انگیزه انتقام‌گیری با سلاح شکاری اقدام به‌تیراندازی کرده و به‌اشتباه فرد دیگری را هدف قرار داده بود کمتر از ۷۲ساعت پس از وقوع جنایت توسط کارآگاهان پلیس آگاهی کرمان شناسایی و دستگیر شد.

رییس پلیس آگاهی استان کرمان از شناسایی و دستگیری عامل یک‌فقره قتل در کمتر از ۷۲ساعت‌پس‌از وقوع جرم خبر داد.

سررهنگ میرحبیبی در تشریح جزئیات این پرونده اظهار کرد: درپی اعلام مرکز فوریت‌های پلیسی مبنی بر وقوع یک مورد قتل و مجروحیت یک نفر دیگر در یکی از محله‌های حاشیه شهر کرمان متوجه به‌صورت ویژه در دستور کار کارآگاهان پلیس آگاهی استان قرار گرفت.

وی افزود: بلافاصله پس‌از وقوع حادثه تیم‌های تخصصی پلیس آگاهی با حضور در محل جرم و انجام اقدامات فنی، اطلاعاتی و میدانی تحقیقات خود را آغاز با بررسی سرخ‌های موجود هویت عامل اصلی این جنایت را شناسایی کردند. به‌گزارش رکنא، رییس پلیس آگاهی استان کرمان ادامه داد: بررسی‌های انجام‌شده نشان داد متهم درپی اختلافات و درگیری‌های قبلی میان تعدادی از جوانان و با انگیزه انتقام‌جویی به‌همراه چندنفر از دوستان خود و با استفاده از یک‌دستگاه خودرو به‌محل موردنظر مراجعه کرده است.

وی گفت: متهم با دراختیارداشتن یک‌قیضه‌سلاح شکاری به‌سمت فردی که تصور می‌کرد از طرف‌های درگیری قبلی است تیراندازی کرد اما به‌دلیل اشتباه در شناسایی هدف فرد دیگری را مورد اصابت گلوله قرار داد.

سررهنگ میرحبیبی خاطرنشان کرد: فرد مجروح بر اثر شدت جراحات وارده جان خود را از دست داد و در جریان این حادثه یک نفر دیگر نیز مصدوم شد. عامل تیراندازی پس از ارتکاب جرم به‌همراه همدستان خود از محل متواری شده بود که با اقدامات تخصصی کارآگاهان در کمتر از ۷۲ساعت شناسایی و دستگیر شد.

